

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

- ★ ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 73 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse I. sõidukeid seoses külgmiste allasõidutõketega – II. külgmisi allasõidutõkkeid – III. sõidukeid seoses käesoleva eeskirja II osa kohaselt tüübikinnituse saanud külgmiste allasõidutõkete paigaldamisega 1
- ★ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 97 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse sõiduki alarmsüsteemide tüübikinnitust ning mootorsõidukite tüübikinnitust seoses alarmsüsteemidega 19

Hind: 4 EUR

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

Rahvusvahelise avaliku õiguse alusel on õiguslik toime ainult ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni originaaltekstidel. Käesoleva eeskirja staatust ja jõustumiskuupäeva tuleb kontrollida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirjade staatust käsitleva dokumendi TRANS/WP.29/343 uusimast versioonist, mis on kättesaadav internetis:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 73 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse

I. sõidukeid seoses külgmiste allasõidutõketega

II. külgmisi allasõidutõkkeid

III. sõidukeid seoses käesoleva eeskirja II osa kohaselt tüübikinnituse saanud külgmiste allasõidutõkete paigaldamisega

Sisaldab kõiki kehtivaid tekste kuni järgmiste kuupäevadeni:

01-seeria muudatused – jõustumise kuupäev: 9. detsember 2010

SISUKORD

EESKIRI

1. Reguleerimisala
2. Mõisted
3. Nõuded
4. Tüübikinnituse taotlemine
5. Tüübikinnitus
6. Sõiduki või külgmise allasõidutõkke tüübikinnituse muutmine ja laiendamine
7. Toodangu vastavus nõuetele
8. Karistused toodangu nõuetele mittevastavuse korral
9. Tootmise lõpetamine
10. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning haldusasutuste nimed ja aadressid
11. Üleminekusätted

I OSA – SÕIDUKITE TÜÜBIKINNITUS SEOTES NENDE KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÕKETEGA

12. Nõuded
13. Erandid

II OSA – KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÖKETE TÜÜBIKINNITUS

14. Nõuded

III OSA – SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUS SEOS KÄESOLEVA EESKIRJA II OSA KOHASELT TÜÜBIKINNITUSE SAANUD KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÖKETE PAIGALDAMISEGA

15. Nõuded

16. Erandid

LISAD

1. lisa – 1. liide – Teatis (I osa)
2. liide – Teatis (II osa)
3. liide – Teatis (III osa)

2. lisa – Tüübikinnitusmärkide kujundus

3. lisa – Katsetingimused

1. REGULEERIMISALA

1.1. Käesolevat eeskirja kohaldatakse järgmisele.

1.1.1. I OSA: nende N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-kategooria⁽¹⁾ sõidukite suhtes, mis on varustatud külgmise allasõidutõkkega, mis ei ole saanud eraldi tüübikinnitust käesoleva eeskirja II osa kohaselt või mis on nii konstrueeritud ja/või varustatud, et nende osi võib pidada külgmise allasõidutõkke funktsiooni kas täielikult või osaliselt täitvaks.

1.1.2. II OSA: külgmiste allasõidutõkete suhtes, mis on ette nähtud paigaldamiseks N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-kategooria sõidukitele⁽¹⁾.

1.1.3. III OSA: N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-kategooria sõidukitele⁽¹⁾ käesoleva eeskirja II osa kohaselt tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkke paigaldamise suhtes ning I osa kohaselt selliste osalise tüübikinnituse saanud sõidukite lõpliku komplekteerimise suhtes, mis on varustatud käesoleva eeskirja II osa kohaselt tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkkega.

1.2. Eeskirja ei kohaldata

1.2.1. poolhaagiste vedukite suhtes;

1.2.2. sõidukite suhtes, mis on konstrueeritud ja valmistatud erieesmärgil ning mida praktilistel põhjustel ei ole võimalik külgmiste allasõidutõkete varustada.

2. MÕISTED

Käesolevas eeskirjas kasutatakse järgmisi mõisteid.

2.1. I, II ja III osa ühised mõisted

2.1.1. „Tühimass” – töökorras sõiduki mass ilma juhi, sõitjate ja koormata, kusjuures kütusepaak on täidetud kütusega, sõiduk on varustatud jahutusvedeliku ja määrdeõliga ning tööriistakomplekti ja varurattaga (kui need kuuluvad sõiduki tootja poolt kindlaks määratud tavapärasesse varustusse).

2.1.2. „Täismass” – maksimaalne mass, mille tootja on deklareerinud tehniliselt lubatavaks (see mass võib olla riikliku ametiasutuse lubatud täismassist suurem).

2.1.3. „Vähem kaitstud liiklejad” – jalakäijad, jalgratturid ja mootorratturid, kes kasutavad teed sellisel viisil, et nad võivad sattuda küljelt sõidukite ja nende rataste alla.

2.1.4. „Külgmine allasõidutõke” – koosneb pikitala(de)st ja šassii peeltalade külge kinnitatud ühendusosa(de)st (kinnituselementidest) või teistest sõiduki konstruktsiooniosadest, mis on sellisel konstrueeritud välistamaks ohtu, et vähem kaitstud liiklejad võiksid sattuda küljelt sellise sõiduki ja selle rataste alla. Külgmise allasõidutõkkena saab kasutada ka sõiduki osi.

⁽¹⁾ Nagu on määratletud sõidukite ehitust käsitlevas konsolideeritud resolutsioonis (R.E.3) (ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, punkt 2).

- 2.2. I osas esinevad mõisted
- 2.2.1. „Sõiduki tüübikinnitus” – komplektse, mittekomplektse või komplekteeritud sõiduki tüübikinnitus seoses selle külgmiste allasõidutõketega.
- 2.2.2. „Sõidukitüüp” – selliste sõidukite kategooria, mis ei erine üksteisest sellistes olulistes punktides nagu tagatelje laius, sõiduki üldine laius, sõiduki külje mõõtmed, kuju ja materjalid (sh kabiin, kui see on olemas) ja vedrustuse omadused, niivõrd kui need on tähtsad seoses punktis 12 sätestatud nõuetega.
- 2.3. II osas esinevad mõisted
- 2.3.1. „Külgmise allasõidutõkke tüübikinnitus” – külgmise allasõidutõkke tüübile kinnituse andmine vastavalt punktis 14 sätestatud nõuetele.
- 2.3.2. „Külgmise allasõidutõkke tüüp” – külgmised allasõidutõkked, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste omaduste poolest: kuju, mõõtmed, kinnitus, materjalid ja punktis 5.2.4 kirjeldatud märgised.
- 2.4. III osas esinevad mõisted
- 2.4.1. „Sõiduki tüübikinnitus” – sõiduki tüübikinnitus seoses sõidukile käesoleva eeskirja II osa kohaselt tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkke paigaldamisega, sealhulgas vajaduse korral I osa kohaselt osalise tüübikinnituse saanud sõiduki lõplik komplekteerimine.
- 2.4.2. „Sõidukitüüp” – sõidukid, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste omaduste poolest:
- tagatelje laius;
 - sõiduki külgmiste osade ehitus, mõõtmed, kuju ja kõrgus maapinnast ning vedrustuse omadused, niivõrd kui need on tähtsad seoses käesoleva eeskirja punktis 15 sätestatud nõuetega;
 - sõidukile paigaldatud ja tüübikinnituse saanud külgmised allasõidutõkked.
3. NÕUDED
- 3.1. ÜLDOSA
- 3.1.1. Käesoleva eeskirja nõuded loetakse täidetuks, kui
- 3.1.1.1. sõiduk on varustatud I osa ja/või III osa nõuetele vastava külgmise allasõidutõkkega või
- 3.1.1.2. kui sõiduki külj on konstrueeritud ja/või varustatud nii, et selle osi võib nende kuju ja omaduste tõttu kasutada ja/või käsitada külgmise allasõidutõkke asendajana. Kui osade koostoimimise korral on täidetud punktide 12 ja 15 nõuded, käsitatakse neid külgmise allasõidutõkkena.
- 3.2. SÕIDUKI KATSETAMISE TINGIMUSED
- I osa ja III osa nõuetele vastavus määratakse kindlaks 3. lisa kohaselt positsioneeritud sõiduki puhul.
4. TÜÜBIKINNITUSE TAOTLUS
- 4.1. Taotlus tüübikinnituse saamiseks vastavalt käesoleva eeskirja I osale
- 4.1.1. Käesoleva eeskirja I osale vastava sõiduki tüübikinnituse taotluse peab esitama tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 4.1.2. Sellele peavad olema lisatud allpool nimetatud dokumendid kolmes eksemplaris ja järgmised andmed:
- 4.1.2.1. sõidukitüübi üksikasjalik kirjeldus, mis hõlmab selle kompleksuse astet, konstruktsiooni, mõõtmeid, asjakohaseid võrdlusjooni ja koostismaterjale;
- 4.1.2.2. sõiduki joonised, millel on kujutatud sõidukitüüpi külj- ja tagantvaates ning selle küljeosa konstruktsiooni üksikasjad;
- 4.1.2.3. külgmise allasõidutõkke üksikasjalik kirjeldus: selle mõõtmed, asjakohased võrdlusjooned, koostismaterjalid, ühendusosade konstruktsioonilised detailid ning asend sõidukil.

- 4.1.3. Tüübikinnituskatseid tegevale tehnilisele teenistusele tuleb esitada kinnitatava tüübi suhtes representatiivne sõiduk.
- 4.1.3.1. Tüübikinnituseks võib esitada sõiduki, mis ei sisalda kõiki tüübi nõuetele vastavaid osi, kui on võimalik tõestada, et nende osade puudumine ei mõjuta tüübikinnituse tulemust käesoleva osa nõuete seisukohast.
- 4.1.3.2. Kinnituse taotleja on kohustatud tõestama, et punktis 4.1.3.1 nimetatud variantide kinnitamisel on käesoleva osa nõuded täidetud.
- 4.2. Taotlus tüübikinnituse saamiseks vastavalt käesoleva eeskirja II osale
- 4.2.1. Käesoleva eeskirja II osale vastava tüübikinnituse taotluse peab esitama külgmise allasõidutõkke tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 4.2.2. Sellele peavad olema lisatud allpool nimetatud dokumendid kolmes eksemplaris ja järgmised andmed:
- 4.2.2.1. külgmise allasõidutõkke üksikasjalik kirjeldus: selle mõõtmed, asjakohased võrdlusjooned, koostismaterjalid ja sõiduki külge kinnitamiseks kasutatavate kinnituselementide konstruktsioonilised üksikasjad;
- 4.2.2.2. külgmise allasõidutõkke tüübi näidis: näidise kõikidele peamistele osadele peab olema selgelt ja loetavalt märgitud taotluse esitaja kaubanimi või kaubamärk ja tüübi tähistus;
- 4.2.2.3. tüübikattsetusi tegevale tehnilisele teenistusele tuleb esitada kinnitatava tüübi suhtes representatiivne külgmise allasõidutõkke.
- 4.3. Taotlus tüübikinnituse saamiseks vastavalt käesoleva eeskirja III osale
- 4.3.1. Käesoleva eeskirja III osale vastava tüübikinnituse taotluse peab esitama sõiduki tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 4.3.2. Sellele peavad olema lisatud allpool nimetatud dokumendid kolmes eksemplaris ja järgmised andmed:
- 4.3.2.1. sõiduki joonised, millel on punktis 2.4.2 osutatud kriteeriumide kohaselt kujutatud sõidukitüüpi külgvaates, viidates tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkke asukohale, ning sõiduki külge kinnitamiseks kasutatavate ühendusosade konstruktsioonilised üksikasjad;
- 4.3.2.2. sõidukile paigaldamiseks ette nähtud külgmiste allasõidutõkete loetelu;
- 4.3.2.3. tüübikinnitusasutuse nõudmisel tuleb esitada ka külgmise allasõidutõkke tüübikinnituse teatise vorm (s.o käesoleva eeskirja 1. lisa 2. liide).
- 4.3.3. Tüübikattsetuste eest vastutavale tehnilisele teenistusele esitatakse kinnitatava tüübi representatiiv-sõiduk, mis on tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkkega varustatud.
- 4.3.3.1. Tüübikinnituseks võib esitada sõiduki, mis ei sisalda kõiki tüübi nõuetele vastavaid osi, kui on võimalik tõestada, et nende osade puudumine ei mõjuta tüübikinnituse tulemust käesoleva osa nõuete seisukohast.
- 4.3.3.2. Kinnituse taotleja on kohustatud tõestama, et punktis 4.3.3.1 nimetatud variantide kinnitamisel on käesoleva osa nõuded täidetud.
5. TÜÜBIKINNITUS
- 5.1. Tüübikinnituse andmine vastavalt käesoleva eeskirja I osale
- 5.1.1. Kui käesoleva osa kohaselt tüübikinnituse saamiseks esitatud komplektne, mittekomplektne või komplekteeritud sõiduk vastab allpool esitatud punkti 12 nõuetele, antakse sõidukitüübile tüübikinnitus.
- 5.1.2. Igale kinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest kohta (praegusel hetkel vastab 01 muudatuste seeriale 01) näitavad muudatuste seeriat, mis hõlmab kinnituse väljaandmise ajal kõige uuemaid eeskirjas tehtud tehnilisi muudatusi. Sama kokkuleppeosaline ei tohi sama numbrit anda teisele sõidukitüübile käesoleva eeskirja tähenduses.

- 5.1.3. Teatis sõidukile tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse laiendamise kohta vastavalt käesolevale osale edastatakse seda eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 1. lisa 1. liites esitatud näidisele vastaval vormil.
- 5.1.4. Igale käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübile vastavale sõidukile kinnitatakse tüübikinnituse vormil kindlaks määratud nähtavasse ja kergesti juurdepääsetavasse kohta tüübikinnituse märk, millel on
- 5.1.4.1. ringiga ümbritsetud täht „E”, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽²⁾;
- 5.1.4.2. käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, sidekriips ja tüübikinnitusnumber, mis asuvad punktis 5.1.4.1 nimetatud ringist paremal.
- 5.1.5. Kui sõiduk vastab ühe või mitme teise kokkuleppele lisatud eeskirja kohaselt tüübikinnituse saanud sõiduki tüübile, ei pea käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse andnud riik punktis 5.1.4.1 nimetatud sümbolit kordama; sellisel juhul paigutatakse punktis 5.1.4.1 ette nähtud sümbolist paremale üksteise alla tulpa kõigi eeskirjade numbrid ja tüübikinnitusnumbrid ning kõigi nende eeskirjade lisasümbolid, mille kohaselt on antud kinnitus riigis, mis on andnud kinnituse käesoleva eeskirja kohaselt.
- 5.1.6. Tüübikinnitusmärk peab olema selgelt loetav ja kustutamatu.
- 5.1.7. Tüübikinnitusmärk tuleb paigutada sõiduki tootja paigaldatud sõidukiandmetega plaadi lähedale või selle peale.
- 5.1.8. Tüübikinnitusmärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 2. lisas.
- 5.2. Tüübikinnituse andmine vastavalt käesoleva eeskirja II osale
- 5.2.1. Kui käesoleva osa kohaselt tüübikinnituseks esitatud külgmise allasõidutõke vastab punkti 14 nõuetele, antakse kõnealusele külgmise allasõidutõkke tüübile tüübikinnitus.
- 5.2.2. Igale kinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Tüübikinnitusnumbri esimesed kaks numbrit (hetkel 01, osutades 01-seeria muudatustele) näitavad muudatuste seeriat, mis kajastavad eeskirja uusimaid olulisi tehnilisi muudatusi tüübikinnituse andmise kuupäeva seisuga. Sama kokkuleppeosaline ei või anda sama tüübikinnitusnumbrit teist tüüpi seadmetele.
- 5.2.3. Teatis külgmisele allasõidutõkkele tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse laiendamise kohta vastavalt käesolevale osale edastatakse seda eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 1. lisa 2. liites esitatud näidisele vastaval vormil.
- 5.2.4. Külgmise allasõidutõkke põhikomponentidele, mis vastavad käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkke tüübile, tuleb kinnitada tüübikinnituse vormil kindlaks määratud hästi märgatavasse ja kergesti juurdepääsetavasse kohta tüübikinnitusmärk, millel on
- 5.2.4.1. ringi paigutatud täht „E”, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi eraldusnumber ⁽²⁾;
- 5.2.4.2. punktis 5.2.4.1 ette nähtud ringjoonest paremal pool asuv tüübikinnitusnumber.

⁽²⁾ 1 – Saksamaa, 2 – Prantsusmaa, 3 – Itaalia, 4 – Madalmaad, 5 – Rootsi, 6 – Belgia, 7 – Ungari, 8 – Tšehhi Vabariik, 9 – Hispaania, 10 – Serbia, 11 – Ühendkuningriik, 12 – Austria, 13 – Luksemburg, 14 – Šveits, 15 – (vaba), 16 – Norra, 17 – Soome, 18 – Taani, 19 – Rumeenia, 20 – Poola, 21 – Portugal, 22 – Venemaa Föderatsioon, 23 – Kreeka, 24 – Iirimaa, 25 – Horvaatia, 26 – Sloveenia, 27 – Slovakkia, 28 – Valgevene, 29 – Eesti, 30 – (vaba), 31 – Bosnia ja Hertsegoviina, 32 – Läti, 33 – (vaba), 34 – Bulgaaria, 35 – Kasahstan, 36 – Leedu, 37 – Türgi, 38 – (vaba), 39 – Aserbaidžaan, 40 – endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, 41 – (vaba), 42 – Euroopa Liit (tüübikinnitusi annavad selle liikmesriigid, kasutades vastavat Euroopa Majanduskomisjoni sümbolit), 43 – Jaapan, 44 – (vaba), 45 – Austraalia, 46 – Ukraina, 47 – Lõuna-Aafrika, 48 – Uus-Meremaa, 49 – Küpros, 50 – Malta, 51 – Korea Vabariik, 52 – Malaisia, 53 – Tai, 54 ja 55 – (vabad), 56 – Montenegro, 57 – (vaba) ja 58 – Tuneesia. Ülejäänud numbrid antakse teistele riikidele sellises kronoloogilises järjekorras, nagu nad ratifitseerivad kokkuleppe, milles käsitletakse ratassõidukitele ning nendele paigaldatavatele ja/või nendel kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja kõnealuste nõuete alusel väljastatud tüübikinnituste vastastikust tunnustamist, või ühinevad sellega ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär edastab antud numbrid leppeosalistele.

- 5.2.5. Tüübikinnitusmärk peab olema selgelt loetav ja kustutamatu.
- 5.2.6. Tüübikinnitusmärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 2. lisas.
- 5.3. Tüübikinnituse andmine vastavalt käesoleva eeskirja III osale
- 5.3.1. Kui käesoleva osa kohaselt tüübikinnituseks esitatud ja tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkkega varustatud sõiduk vastab punkti 15 nõuetele, antakse sellele sõidukitüübile tüübikinnitus.
- 5.3.2. Igale kinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Tüübikinnitusnumbri esimesed kaks numbrit (hetkel 01, osutades 01-seeria muudatustele) näitavad muudatuste seeriat, mis kajastavad eeskirja uusimaid olulisi tehnilisi muudatusi tüübikinnituse andmise kuupäeva seisuga. Sama kokkuleppeosaline ei tohi anda sama numbrit teisele sõidukitüübile.
- 5.3.3. Teatis sõidukile tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse laiendamise kohta vastavalt käesolevale eeskirjale edastatakse seda eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 1. lisa 3. liites esitatud näidisele vastaval vormil.
- 5.3.4. Igale sõidukile, mis vastab käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud sõidukitüübile, tuleb kinnitada tüübikinnituse vormil kindlaks määratud hästi märgatavasse ja kergesti juurdepääsetavasse kohta tüübikinnitusmärk, millel on
- 5.3.4.1. ringi paigutatud täht „E”, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi eraldusnumber (?);
- 5.3.4.2. käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, sidekriips ja tüübikinnitusnumber, mis asuvad punktis 5.3.4.1 nimetatud ringist paremal.
- 5.3.5. Kui sõiduk vastab ühe või mitme teise kokkuleppele lisatud eeskirja kohaselt tüübikinnituse saanud sõiduki tüübile, ei pea käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse andnud riik punktis 5.3.4.1 nimetatud sümbolit kordama; sellisel juhul paigutatakse punktis 5.3.4.1 ette nähtud sümbolist paremale üksteise alla tulpa kõigi eeskirjade numbrid ja tüübikinnitusnumbrid ning kõigi nende eeskirjade lisasümbolid, mille kohaselt on antud kinnitus riigis, mis on andnud kinnituse käesoleva eeskirja kohaselt.
- 5.3.6. Tüübikinnitusmärk peab olema selgelt loetav ja kustutamatu.
- 5.3.7. Tüübikinnitusmärk tuleb paigutada sõiduki tootja paigaldatud sõidukiandmetega plaadi lähedale või selle peale.
- 5.3.8. Tüübikinnitusmärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 2. lisas.
6. SÕIDUKI VÕI KÜLGMISE ALLASÕIDUTÕKKE TÜÜBIKINNITUSE MUUTMINE JA LAIENDAMINE
- 6.1. Igast sõiduki või külgmise allasõidutõkke tüübis tehtavast muudatusest tuleb teavitada tüübikinnituse andnud haldusasutust. Seejärel võib kõnealune asutus kas
- 6.1.1. pidada ebatõenäoliseks, et tehtud muudatused põhjustavad märgatavat ebasoovitavat mõju, ja leida, et sõidukitüüp või külgmise allasõidutõke vastab igal juhul nõuetele, või
- 6.1.2. nõuda katsete eest vastutavalt tehniliselt teenistuselt uut katsearuannet.
- 6.2. Tüübikinnituse kinnitamine või sellest keeldumine, kus täpsustatakse muudatused, edastatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele eespool vastavalt punktis 5.1.3, 5.2.3 või 5.3.3 kehtestatud korras.
- 6.3. Tüübikinnitust pikendanud pädev asutus määrab sellisele pikendusele seerianumbri ja teatab sellest teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele 1958. aasta kokkuleppe osalistele käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastava teatise abil.
7. TOODANGU VASTAVUS NÕUETELE
- Toodangu nõuetele vastavuse järelevamenetlus peab olema kooskõlas kokkuleppe (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) 2. liitega ja vastama järgmistele nõuetele:

- 7.1. iga käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse saanud sõiduk või külgmine allasõidutõke peab olema valmistatud nii, et see vastab kinnitatud tüübile, täites eespool vastavates osades sätestatud nõuded;
- 7.2. tüübikinnituse andnud asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses rakendatavaid nõuetele vastavuse kontrollimise meetodeid.
8. KARISTUSED TOODANGU NÕUETELE MITTEVASTAVUSE KORRAL
- 8.1. Käesoleva eeskirja kohaselt sõidukile või külgmisele allasõidutõkkele antud tüübikinnituse võib tühistada, kui punkti 12, 14 või 15 nõudeid ei täideta.
- 8.2. Kui üks kokkuleppeosalistest võtab käesolevat eeskirja kohaldades eelnevalt kinnitatud tüübikinnituse tagasi, peab ta sellest viivitamatult teavitama teisi käesolevat eeskirja kohaldavaid kokkuleppeosalisi teatise abil, mis vastab käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele.
9. TOOTMISE LÕPETAMINE
- Kui tüübikinnituse omanik lõpetab täielikult käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse saanud sõidukitüübi või külgmise allasõidutõkke tootmise, teavitab ta sellest tüübikinnituse andnud asutust. Asjaomase teatise saamisel teavitab asutus sellest teisi käesolevat eeskirja kohaldavaid kokkuleppeosalisi teatisega, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele.
10. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE NING HALDUSASUTUSTE NIMED JA AADRESSID
- Käesolevat eeskirja kohaldavad 1958. aasta kokkuleppe osalised teatavad ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning nende haldusasutuste nimed ja aadressid, kes annavad tüübikinnituse ja kellele saadetakse teistes riikides välja antud tõendid tüübikinnituse andmise, laiendamise, selle andmisest keeldumise või tühistamise kohta.
11. ÜLEMINEKUSÄTTED
- 11.1. 01-seeria muudatuste ametlikust jõustumiskuupäevast alates ei saa käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised keelduda EMK tüübikinnituse andmisest käesoleva eeskirja alusel, mis sisaldab 01-seeria muudatusi.
- 11.2. 12 kuud pärast 01-seeria muudatuste jõustumise kuupäeva annavad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised tüübikinnituse vaid siis, kui kinnitav sõidukitüüp või külgmine allasõidutõke vastab 01-seeria muudatustega muudetud käesoleva eeskirja nõuetele.
- 11.3. Ka pärast käesoleva eeskirja 01-seeria muudatuste jõustumist jäävad 00-seeria muudatuste alusel antud tüübikinnitused kehtivaks ja käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised jätkavad selliste tüübikinnituste laiendamist ja nende tunnustamist.
- 11.4. Ükski käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline ei saa keelduda riikliku või piirkondliku tüübikinnituse andmisest sõidukitüübile, mis on saanud käesoleva eeskirja 00-seeria muudatuste kohase tüübikinnituse.

I OSA – SÕIDUKITE TÜÜBIKINNITUS SEOSSES NENDE KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÕKETEGA

12. NÕUDED
- 12.1. Külgmine allasõidutõke ei tohi suurendada sõiduki kogulaiust ning selle välispinna põhiosa ei tohi olla sõiduki kõige välimisest külgtasandist (millega on määratud sõiduki maksimaalne laius) rohkem kui 150 mm seespool. Seadme esiots võib mõnel sõidukil olla punktide 12.4.3 ja 12.4.4 kohaselt sissepoole painutatud. Seadme tagaots vähemalt 250 mm ulatuses ei tohi olla tagarehvide väliskülgedest rohkem kui 30 mm seespool (v.a rehvide kumerdumine maapinna lähedal).
- 12.2. Külgmise allasõidutõkke välispind peab olema sile ning võimaluse korral ilma läbilõigeteta kogu pikkuse ulatuses; kõrvuti asetsevad osad võivad siiski osaliselt kattuda eeldusel, et kattuv äär on pööratud taha- või allapoole; läbilõigete korral ei tohi osade vahe pikisuunas mõõdetuna olla laiem kui 25 mm, kusjuures tagumine osa ei tohi ulatuda eesmisest ettepoole; ümarpeaga poltide

või neetide pead võivad eenduda seadme pealispinnast kuni 10 mm ning muud osad samuti, juhul kui need on siledad ja samamoodi ümardatud; kõik välisääred ja -nurgad, mis võivad kokku puutuda 100 mm diameetriga kerapinnaga, peavad olema vähemalt 2,5 mm raadiusega ümardatud. Kui eend on väiksem kui 5 mm, peavad väljapoole suunatud servad olema tõmbid.

- 12.3. Külgmise allasõidutõkke võib koosneda ühtsest tasasest pinnast või ühest või mitmest ristlatist või pinna ja lattide kombinatsioonist; lattide kasutamise korral peab nendevaheline kaugus olema väiksem kui 300 mm ja latid peavad olema vähemalt
- a) 50 mm kõrged N₂- ja O₃-kategooria sõidukitel,
 - b) 100 mm kõrged ja põhiliselt tasased N₃- ja O₄-kategooria sõidukitel.
- Pindade ja lattide kombinatsioonid peavad moodustama suhteliselt ühtse külgmise allasõidutõkke vastavalt punkti 12.2 sätetele.
- 12.4. Külgmise allasõidutõkke esiserv peab olema ehitatud järgmiselt.
- 12.4.1. Asend
- 12.4.1.1. N₂- ja N₃-kategooria sõidukitel: kuni 300 mm tagapool vertikaaltasandist, mis ristub sõiduki pikitasandiga ja puutub kokku vahetult seadmest eespool paikneva ratta kummi välispinnaga.
- 12.4.1.2. Täishaagisel: kuni 500 mm tagapool punktis 12.4.1.1 kirjeldatud tasandist.
- 12.4.1.3. Poolhaagisel: kuni 250 mm tagapool tugijalgade ristmediaantasandist, kui tugijalad on olemas, kuid igal juhul ei tohi esiserva kaugus käänmikupoldi keset selle kõige tagumises asendis läbivast risttasandist ületada 2,7 m.
- 12.4.1.4. Kesktelghaagisel: tugijalgade ristmediaantasandist eespool, läbides esitelje keskosa, kuid mitte rohkem kui kere esiosa, kui on olemas, tagamaks haagise tavapärase manööverlusvõime.
- 12.4.2. Kui esiserv asetseb muidu rohkem kui 25 mm avatud ruumis, siis peab see koosnema seadme kõrguse ulatuses ühtsest vertikaaldetailist, mille välis- ja esiküljel on N₂- ning O₃-kategooria sõidukitel pööratud vähemalt 50 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 50 mm ning N₃- ning O₄-kategooria sõidukitel vähemalt 100 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 100 mm.
- 12.4.3. N₂- või N₃-kategooria sõidukil, mille puhul punktis 12.4.1.1 osutatud 300 mm mõõde satub kabiini sisse, peab seade olema ehitatud nii, et selle esiserva ja kabiini paneelide vahe ei oleks suurem kui 100 mm, ja tõke peab vajaduse korral olema pööratud sissepoole nurga all, mis ei ületa 45°. Sellisel juhul ei kohaldata punkti 12.4.2 sätteid.
- 12.4.4. Tootja valikul N₂- või N₃-kategooria sõidukil, mille puhul punktis 12.4.1.1 osutatud 300 mm mõõde satub kabiini taha ning seade ulatub kuni 100 mm kabiinist ettepoole, võib täita punkti 12.4.3 nõudeid.
- 12.5. Külgmise allasõidutõkke tagaserv ei tohi ulatuda rohkem kui 300 mm ettepoole vertikaaltasandist, mis ristub sõiduki pikitasandiga ja puutub kokku vahetult tõkkest eespool paikneva ratta kummi välispinnaga; ühtne vertikaaldetail ei ole tagaserva puhul nõutav.
- 12.6. Punktide 12.4 ja 12.5 nõuded on eraldiseisvad ja neid ei saa kombineerida. Juhul kui sõidukil on kaks telge, ei ole külgmise allasõidutõkke nende kahe telje vahel nõutud, kui nende kahe keskjoone vaheline kaugus ei ületa 2 100 mm.
- 12.7. Külgmise allasõidutõkke esi- ja tagaülend ei tohi olla pikem kui punktis 12.10 kirjeldatud katse käigus mõõdetud ühendusosade ja vaivasara keskosa vaheline kaugus. Mitme samasuguse pikkuse korral ei tohi ületada kõige suuremat katse käigus mõõdetud pikkust.
- 12.8. Külgmise allasõidutõkke alumise serva kõrgus maapinnast ei tohi üheski punktis olla suurem kui 550 mm.

- 12.9. Külgmise allasõidutõkke ülemine serv ei tohi olla üle 350 mm allpool sõiduki konstruktsiooni sellest osast, mis lõikub või puutub kokku rehvide välispinna vertikaalse puutetasandiga (arvestamata rehvide kumerdumist maapinna lähedal), v.a järgmistel juhtudel:
- 12.9.1. kui punktis 12.9 nimetatud vertikaaltasand ei lõiku sõiduki konstruktsiooniga, peab tõkke ülemine serv olema kas koormakandeplatvormiga samal tasapinnal või 950 mm kõrgusel maapinnast, vastavalt sellele, kumb neist on madalamal;
- 12.9.2. kui punktis 12.9 nimetatud vertikaaltasand lõikub sõiduki konstruktsiooniga kõrgemal kui 1,3 m kõrgusel maapinnast, peab seadme ülemine serv olema vähemalt 950 mm kõrgusel maapinnast;
- 12.9.3. sõidukite puhul, mis on spetsiaalselt konstrueeritud ja ehitatud (mitte lihtsalt kohandatud) konteinerite või demonteeritavate kerede veoks, võib seadme ülemise serva asukoha määrata punktide 12.9.1 ja 12.9.2 kohaselt; konteinerit või demonteeritavat keret käsitatakse sel juhul sõiduki osana.
- 12.9.4. Peale- ja mahalaadimiseks või muudeks toiminguteks kraanaga varustatud sõiduk, mis on ajutiselt varustatud juhi töökohaga või kraana juhtimisplatvormiga, võib külgmise allasõidutõkke ülemise serva asukoha määrata vastavalt punktidele 12.9.1 ja 12.9.2; töökohta või juhtimisplatvormi käsitatakse sel juhul koormat kandva platvormina.
- 12.10. Külgmised allasõidutõkked peavad olema olemuselt jäigad, kindlalt paigaldatud (need ei tohi sõiduki tavapärasel kasutamisel tekkiva vibratsiooni tõttu lahti tulla) ja valmistatud metallist või mõnest muust sobivast materjalist, v.a punktis 12.11 nimetatud osad. Külgmist allasõidutõket käsitatakse sobivana, kui see talub 1 kN suurust horisontaalset staatilist jõudu, mida rakendatakse tõkke välispinna mis tahes osale sellega risti ja mida avaldab vaivasara keskosa, mille ots on sile ja ringikujuline, diameetriga $220 \text{ mm} \pm 10 \text{ mm}$, ning seadme läbipaine sellise koormuse all, mõõdetuna vaivasara keskosa juurest, ei ületa
- a) 30 mm seadme tagumises osas 250 mm ulatuses ja
- b) 150 mm ülejäänud seadme osadel.
- Tootja palvel võib selle nõude täitmist kontrollida arvutustega. Arvutusmeetodi kehtivus peab vastama tehnilise teenistuse nõuetele.
- 12.11. Püsivalt sõidukile kinnitatud osad, nagu nt varurattad, aku kast, õhu- ja kütusemahutid, tuled, peeglid ja tööriistakastid, võib inkorporeerida seadme konstruktsiooni, juhul kui need täidavad mõõtmete poolest käesoleva osa tingimusi. Allasõidutõkete ja püsivalt sõidukile kinnitatud osade vahekauguste suhtes kehtivad punktis 12.2 sätestatud nõuded.
- 12.12. Seadet ei tohi kasutada pidurite, õhu- ega vedelikutorude kinnitamiseks.
- 12.13. Külgmise allasõidutõkke võib olla konstrueeritud ka nii, et selle asukohta sõiduki külje peal on võimalik muuta. Sellisel juhul peab selle tavapärasesse tööasendisse kinnitamiseks olema kindel viis, et oleks välistatud asukoha juhuslik muutus. Kasutajal peab olema võimalik tõkke asukohta muuta, rakendades jõudu kuni 40 daN.
13. ERANDID
- 13.1. Erandina eespool nimetatud sätetest peavad järgmist tüüpi sõidukid täitma ainult iga konkreetse tüübi kohta kindlaks määratud nõudeid.
- 13.1.1. Pikendatav haagis peab vastama kõigile punkti 12 nõuetele, kui see on oma minimaalpikkuses; kui haagis on pikendatud, peavad selle külgmised allasõidutõkked vastama üksnes punktidele 12.8, 12.9 ja 12.10 ning kas punktidele 12.4 või 12.5, kuid mitte tingimata mõlemale punktidele; haagise pikendamine ei tohi tekitada külgmistes allasõidutõketes vahesisid.

- 13.1.2. Paaksõiduk, mis on konstrueeritud ainuüksi vedelainete veoks kinnises paagis, mis on püsivalt sõidukile kinnitatud ning varustatud vedeliku sisse- ja väljapumpamiseks vooliku või toruga, tuleb varustada külgmiste allasõidutõketega, mis peavad vastama kõigile punkti 12 nõuetele, niivõrd kui see on rakendatav; nõuete täpsest täitmisest võib loobuda ainult juhul, kui see on vajalik kasutusnõuete tõttu.
- 13.1.3. Sõidukil, mis on varustatud pikendatavate tugijalgadega, et tagada stabiilsus peale- ja mahalaadimise või muude toimingute käigus, milleks sõiduk on konstrueeritud, võib külgmisesse allasõidutõkke jätta paigaldamisel lisavahed, kui need on vajalikud tugijalgade pikendamiseks.
- 13.1.4. Sõidukil, mis on varustatud kõite ja kinnituspunktidega vastavalt standardile ISO 9367-1:1989 või ISO 9367-2:1994 veetranspordiks ro-ro-tüüpi laevadel, on külgmiste allasõidutõkete vahel lubatud vahed sõiduki kinnitamiseks turvaseadmete külge.
- 13.1.5. Sõiduk, mis on peale- ja mahalaadimiseks või muudeks toiminguteks kraanaga varustatud, mille tõttu on punkti 12 kõigi nõuete täitmine ebapraktiline, võivad külgmistes allasõidutõketes olla lisavahed kraana liikumiseks või lastimiseks.
- 13.2. Kui sõiduki küljed on niimoodi konstrueeritud ja/või varustatud, et need vastavad oma komponentide kuju ja omaduste poolest kokku punkti 12 nõuetele, võib neid käsitada külgmiste allasõidutõkete asendajana.

II OSA – KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÕKETE TÜÜBIKINNITUS

14. NÕUDED

- 14.1. Külgmise allasõidutõkke välispind peab olema sile ning võimaluse korral ilma läbilõigeteta kogu pikkuse ulatuses; kõrvuti asetsevad osad võivad siiski osaliselt kattuda eeldusel, et kattuv äär on pööratud taha- või allapoole; läbilõigete korral ei tohi osade vahe pikisuunas mõõdetuna olla laiem kui 25 mm, kusjuures tagumine osa ei tohi ulatuda eesmisest ettepoole; ümarpeaga poltide või neetide pead võivad eenduda seadme pealispinnast kuni 10 mm ning muud osad samuti, juhul kui need on siledad ja samamoodi ümardatud; kõik välisääred ja -nurgad, mis võivad kokku puutuda 100 mm diameetriga kerapinnaga, peavad olema vähemalt 2,5 mm raadiusega ümardatud. Kui eend on väiksem kui 5 mm, peavad väljapoole suunatud servad olema tõmbid.

- 14.2. Külgmise allasõidutõke võib koosneda ühtsest tasasest pinnast või ühest või mitmest ristlatist või pinna ja lattide kombinatsioonist; lattide kasutamise korral peab nendevaheline kaugus olema väiksem kui 300 mm ja latid peavad olema vähemalt

- a) 50 mm kõrged N₂- ja O₃-kategooria sõidukite külgmiste allasõidutõkete puhul,
- b) 100 mm kõrged ja põhiliselt tasased N₃- ja O₄-kategooria sõidukite külgmiste allasõidutõkete puhul.

Pindade ja lattide kombinatsioonid peavad moodustama suhteliselt ühtse külgmise allasõidutõkke vastavalt punkti 14.1 sätetele.

- 14.3. Esiserv peab koosnema seadme kõrguse ulatuses ühtsest vertikaaldetailist, mille välis- ja esikülg on N₂- ning O₃-kategooria sõidukitel pööratud vähemalt 50 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 50 mm ning N₃- ja O₄-kategooria sõidukitel vähemalt 100 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 100 mm.

- 14.4. Külgmised allasõidutõkked peavad olema olemuselt jäigad ja valmistatud metallist või mõnest muust sobivast materjalist, v.a punktis 14.5 nimetatud osad. Külgmist allasõidutõket käsitatakse sobivana, kui see talub 1 kN suurust horisontaalset staatilist jõudu, mida rakendatakse tõkke välispinna mis tahes osale sellega risti ja mida avaldab vaivasara keskosa, mille ots on sile ja ringikujuline, diameetriga 220 mm ± 10 mm, ning seadme läbipaine sellise koormuse all, mõõdetuna vaivasara keskosa juurest, ei ületa

- a) 30 mm seadme tagumises osas 250 mm ulatuses ja
- b) 150 mm ülejäänud seadme osadel.

Tootja palvel võib selle nõude täitmist kontrollida arvutustega. Arvutusmeetodi kehtivus peab vastama tehnilise teenistuse nõuetele.

- 14.5. Püsivalt sõidukile kinnitatud osad, nagu nt varurattad, aku kast, õhu- ja kütusemahutid, tuled, peeglid ja tööriistakastid, võib inkorporeerida seadme konstruktsiooni, juhul kui need täidavad mõõtmete poolst käesoleva osa tingimusi.
- 14.6. Külgmise allasõidutõke võib olla konstrueeritud ka nii, et selle asukohta sõiduki külje peal on võimalik muuta. Sellisel juhul peab selle tavapärasesse tööasendisse kinnitamiseks olema kindel viis, et oleks välistatud asukoha juhuslik muutus. Kasutajal peab olema võimalik tõkke asukohta muuta, rakendades jõudu kuni 40 daN.

III OSA – SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUS SEoses KÄESOLEVA ESKIRJA II OSA KOHASelt TÜÜBIKINNITUSE SAANUD KÜLGMISte ALLASÕIDUTÕKETE PAIGALDAMISeGA

15. NÕUDED

- 15.1. Külgmise allasõidutõke ei tohi suurendada sõiduki kogulaiust ning selle välispinna põhiosa ei tohi olla sõiduki kõige välimisest külgtasandist (millega on määratud sõiduki maksimaalne laius) rohkem kui 150 mm seespool. Seadme esiots võib mõnel sõidukil olla punktide 15.2.3 ja 15.2.4 kohaselt sissepoole painutatud. Seadme tagaots vähemalt 250 mm ulatuses ei tohi olla tagarehvide väliskülgedest rohkem kui 30 mm seespool (v.a rehvide kumerdumine maapinna lähedal).
- 15.2. Külgmise allasõidutõkke esiserv peab olema ehitatud järgmiselt.
- 15.2.1. Asend
- 15.2.1.1. N₂- ja N₃-kategorია sõidukitel: kuni 300 mm tagapool vertikaaltasandist, mis ristub sõiduki pikitasandiga ja puutub kokku vahetult seadmest eespool paikneva ratta kummi välispinnaga.
- 15.2.1.2. Täishaagisel: kuni 500 mm tagapool punktis 15.2.1.1 kirjeldatud tasandist.
- 15.2.1.3. Poolhaagisel: kuni 250 mm tagapool tugijalgade ristmediaantasandist, kui tugijalad on olemas, kuid igal juhul ei tohi esiserva kaugus käänmikupoldi keset selle kõige tagumises asendis läbivast risttasandist ületada 2,7 m.
- 15.2.2. Kui esiserv asetseb muidu rohkem kui 25 mm avatud ruumis, siis peab see koosnema seadme kõrguse ulatuses ühtsest vertikaaldetaalist, mille välis- ja esikülg on N₂- ning O₃-kategorია sõidukitel pööratud vähemalt 50 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 50 mm ning N₃- ning O₄-kategorία sõidukitel vähemalt 100 mm ulatuses tahapoole ja 100 mm ulatuses sissepoole või mille raadius on vähemalt 100 mm.
- 15.2.3. N₂- või N₃-kategorία sõidukil, mille puhul punktis 15.2.1.1 osutatud 300 mm mõõde satub kabiini sisse, peab seade olema ehitatud nii, et selle esiserva ja kabiini paneelide vahe ei oleks suurem kui 100 mm, ja tõke peab vajaduse korral olema pööratud sissepoole nurga all, mis ei ületa 45°. Sellisel juhul ei kohaldata punkti 15.2.2 sätteid.
- 15.2.4. Tootja valikul N₂- või N₃-kategorία sõidukil, mille puhul punktis 15.2.1.1 osutatud 300 mm mõõde satub kabiini taha ning seade ulatub kuni 100 mm kabiinist ettepoole, võib täita punkti 15.2.3 nõudeid.
- 15.3. Külgmise allasõidutõkke tagaserv ei tohi ulatuda rohkem kui 300 mm ettepoole vertikaaltasandist, mis ristub sõiduki pikitasandiga ja puutub kokku vahetult tõkkest eespool paikneva ratta kummi välispinnaga; ühtne vertikaaldetail ei ole tagaserva puhul nõutav.
- 15.4. Punktide 15.2 ja 15.3 nõuded on eraldiseisvad ja neid ei saa kombineerida. Juhul kui sõidukil on kaks telge, ei ole külgmise allasõidutõke nende kahe telje vahel nõutud, kui nende kahe keskjoone vaheline kaugus ei ületa 2 100 mm.

- 15.5. Külgmise allasõidutõkke esi- ja tagaülend ei tohi olla pikem kui punktis 14.4 kirjeldatud katse käigus mõõdetud ühendusosade ja vaivasara keskosa vaheline kaugus. Mitme samasuguse pikkuse korral ei tohi ületada kõige suuremat katse käigus mõõdetud pikkust.
- 15.6. Külgmise allasõidutõkke alumise serva kõrgus maapinnast ei tohi üheski punktis olla suurem kui 550 mm.
- 15.7. Külgmise allasõidutõkke ülemine serv ei tohi olla üle 350 mm allpool sõiduki konstruktsiooni sellest osast, mis lõikub või puutub kokku rehvide välispinna vertikaalse puuetasandiga (arvestamata rehvide kumerdumist maapinna lähedal), v.a järgmistel juhtudel:
- 15.7.1. kui punktis 15.7 nimetatud vertikaaltasand ei lõiku sõiduki konstruktsiooniga, peab tõkke ülemine serv olema kas koormakandeplatvormiga samal tasapinnal või 950 mm kõrgusel maapinnast, vastavalt sellele, kumb neist on madalamal;
- 15.7.2. kui punktis 15.7 nimetatud vertikaaltasand lõikub sõiduki konstruktsiooniga kõrgemal kui 1,3 m kõrgusel maapinnast, peab seadme ülemine serv olema vähemalt 950 mm kõrgusel maapinnast;
- 15.7.3. sõidukite puhul, mis on spetsiaalselt konstrueeritud ja ehitatud (mitte lihtsalt kohandatud) konteinerite või demonteeritavate kerede veoks, võib külgmise allasõidutõkke ülemise serva asukoha määrata punktide 15.7.1 ja 15.7.2 kohaselt; konteinerit või demonteeritavat keret käsitatakse sel juhul sõiduki osana.
- 15.7.4. Peale- ja mahalaadimiseks või muudeks toiminguteks kraanaga varustatud sõiduk, mis on ajutiselt varustatud juhi töökohaga või kraana juhtimisplatvormiga, võib külgmise allasõidutõkke ülemise serva asukoha määrata vastavalt punktidele 12.9.1 ja 12.9.2, töökohta või juhtimisplatvormi käsitatakse sel juhul koormat kandva platvormina.
- 15.8. Külgmised allasõidutõkked peavad olema kindlalt paigaldatud; need ei tohi sõiduki tavapärasel kasutamisel tekkiva vibratsiooni tõttu lahti tulla.
- 15.9. Püsivalt sõidukile kinnitatud osad, nagu nt varurattad, aku kast, õhu- ja kütusemahutid, tuled, peeglid ja tööriistakastid, võib inkorporeerida seadme konstruktsiooni, juhul kui need täidavad mõõtmete pooldest käesoleva osa tingimusi või on saanud tüübikinnituse I osa kohaselt. Allasõidutõkete ja püsivalt sõidukile kinnitatud osade vahekauguste suhtes kehtivad punktis 12.2 või 14.1 sätestatud nõuded.
- 15.10. Külgmise allasõidutõkkeid ei tohi kasutada pidurite, õhu- ega vedelikutorude kinnitamiseks.
16. ERANDID
- 16.1. Erandina eespool nimetatud sätetest peavad järgmist tüüpi sõidukid täitma ainult iga konkreetse tüübi kohta kindlaks määratud nõudeid.
- 16.1.1. Pikendatav haagis peab vastama kõigile punkti 15 nõuetele, kui see on oma minimaalpikkuses; kui haagis on pikendatud, peavad selle külgmised allasõidutõkked vastama punktidele 15.6, 15.7 ja 15.8 ning kas punktile 15.2 või 15.3, kuid mitte tingimata mõlemale punktile; haagise pikendamine ei tohi tekitada külgmistes allasõidutõketes vahesid.
- 16.1.2. Paaksõiduk, mis on konstrueeritud ainuüksi vedelainete veoks kinnises paagis, mis on püsivalt sõidukile kinnitatud ning varustatud vedeliku sisse- ja väljapumpamiseks vooliku või toruga, tuleb varustada seadmetega, mis peavad vastama kõigile punkti 15 nõuetele, niivõrd kui see on rakendatav; nõuete täpsest täitmisest võib loobuda ainult juhul, kui see on vajalik kasutusnõuete tõttu.
- 16.1.3. Sõidukil, mis on varustatud pikendatavate tugijalgadega, et tagada stabiilsus peale- ja mahalaadimise või muude toimingute käigus, milleks sõiduk on konstrueeritud, võib külgmisesse allasõidutõkkesse jätta paigaldamisel lisavahed, kui need on vajalikud tugijalgade pikendamiseks.

- 16.1.4. Sõidukil, mis on varustatud kõite ja kinnituspunktidega vastavalt standardile ISO 9367-1:1989 või ISO 9367-2:1994 veetranspordiks ro-ro-tüüpi laevadel, on külgmiste allasõidutõkete vahel lubatud vahed sõiduki kinnitamiseks turvaseadmete külge.
- 16.1.5. Peale- ja mahalaadimiseks või muudeks toiminguteks, milleks sõiduk on kavandatud, kraanaga varustatud sõiduk, mille puhul kraana liikumine või lastimine muudab külgmiste allasõidutõkete paigaldamise ebapraktiliseks, varustatakse külgmiste allasõidutõkete, mis peavad vastama kõigile punkti 12 nõuetele, niivõrd kui see on rakendatav; nõuete täpsest täitmisest võib loobuda ainult juhul, kui see on vajalik kasutusnõuete tõttu.
-

1. LISA

1. liide

TEATIS

(suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi:

.....

Teatis, milles käsitletakse ⁽²⁾: TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPETAMIST

kompleksel, mittekompleksel või komplekteeritud ⁽²⁾ sõidukil seoses selle külgmiste allasõidutõketega vastavalt eeskirja nr 73 I osale.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõidukitüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Sõidukitüübi komplekteerituse astme, konstruktsiooni, mõõtmete, kuju ja materjalide lühikirjeldus:
6. Külgmise allasõidutõkke lühikirjeldus, mis hõlmab selle asjakohaseid võrdlusjooni, mõõtmeid ja koostismaterjale:
7. Sõiduki kategooria:
8. Sõiduk esitatud tüübikinnituse saamiseks:
9. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
10. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
11. Teenistuse väljastatud aruande number:
12. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldunud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitust tühistatud ⁽²⁾
13. Tüübikinnitusemärgi asukoht sõidukil:
14. Koht:
15. Kuupäev:
16. Allkiri:
17. Taotluse korral on kättesaadavad järgmised eespool märgitud tüübikinnitusnumbrit kandvad dokumendid:

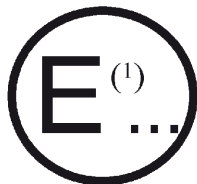
⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja tüübikinnitust käsitlevaid sätteid).

⁽²⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

2. liide

TEATIS

(suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi:

.....

Teatis, milles käsitletakse ⁽²⁾: TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPETAMIST

tüübile: külgmised allasõidutõkked
 eeskirja nr 73 II osa kohaselt

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Külgmise allasõidutõkke kaubanimi või kaubamärk:
2. Külgmise allasõidutõkke tüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress
5. Külgmise allasõidutõkke karakteristikud (mõõtmed ja ühenduskohad):
6. Katse on tehtud järgal stendil, sõidukil, sõiduki representatiivsel osal ⁽²⁾
7. Katsejõudude rakendamise punktide asukohad külgmisel allasõidutõkkel:
8. Sõidukikategooria, millele külgmist allasõidutõket on lubatud paigaldada:
9. Tõke on esitatud tüübikinnituseks:
10. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
11. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
12. Teenistuse väljastatud aruande number:
13. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldunud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾

14. Tüübikinnitusemärgi asukoht külgmisel allasõidutõkkel:
15. Koht:
16. Kuupäev:
17. Allkiri:
18. Taotluse korral on kättesaadavad järgmised eespool märgitud tüübikinnitusnumbrit kandvad dokumendid:

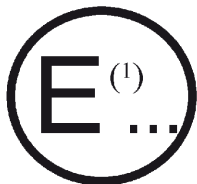
⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja tüübikinnitust käsitlevaid sätteid).

⁽²⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

3. liide

TEATIS

(suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi:

.....

Teatis, milles käsitletakse ⁽²⁾: TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPETAMIST

sõidukitüübile seoses tüübikinnituse saanud külgmise allasõidutõkke paigaldamisega vastavalt eeskirja nr 73 III osale.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõidukitüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Sõidukitüübi lühikirjeldus, mis hõlmab selle mõõtmeid ja asjakohaseid võrdlusjooni:
6. Külgmise allasõidutõkke kaubanimi või kaubamärk ja tõkke tüübikinnituse number (numbrid), sealhulgas sõiduki osalise tüübikinnituse number vastavalt I osale:
7. Sõiduki kategooria:
8. Sõiduk esitatud tüübikinnituse saamiseks:
9. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
10. Tehnilise teenistuse aruande kuupäev:
11. Teenistuse väljastatud aruande number:
12. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldunud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾
13. Tüübikinnitusemärgi asukoht sõidukil:
14. Koht:
15. Kuupäev:
16. Allkiri:
17. Taotluse korral on kättesaadavad järgmised eespool märgitud tüübikinnitusnumbrit kandvad dokumendid:

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

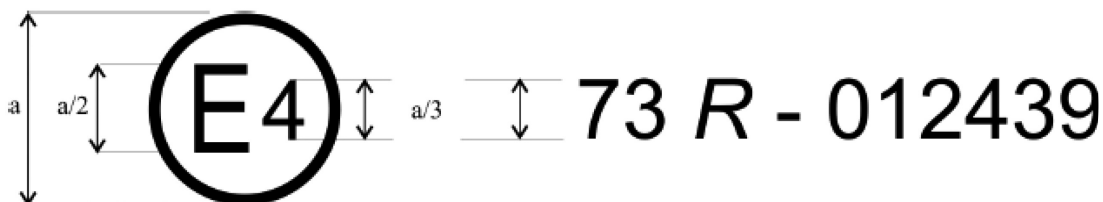
⁽²⁾ Mittevajalik maha tõmmata.

2. LISA

TÜÜBIKINNITUSMÄRKIDE NÄIDISED

NÄIDIS A

(vt käesoleva eeskirja punkte 5.1.4 ja 5.3.4)

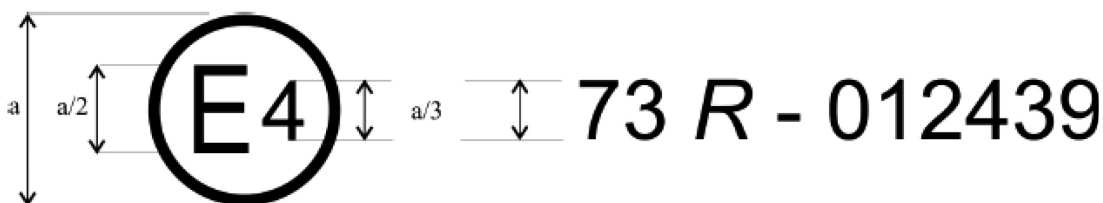

a = min 8 mm

Sõidukile või külgmisele allasõidutõkkele paigutatud eespool esitatud tüübi kinnitusmärk näitab, et asjaomane sõidukitüüp on kinnitatud seoses külgmise allasõidutõkkega Madalmaades (E 4) vastavalt eeskirjale nr 73 ja kannab tüübi kinnitusnumbrit 012439 komplektse sõidukina. Tüübi kinnitusnumbri kaks esimest kohta näitavad, et tüübi kinnitus on antud koosõlas eeskirja nr 73 nõuetega, mida on muudetud 01-seeria muudatustega.

NÄIDIS B

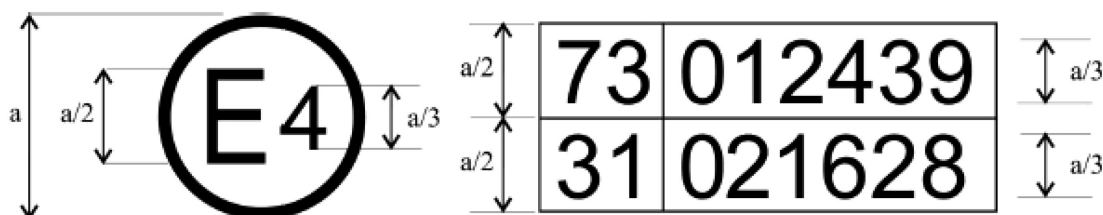
(vt käesoleva eeskirja punkti 5.2.4)

Külgmisele allasõidutõkkele paigutatud eespool esitatud tüübi kinnitusmärk näitab, et asjaomane külgmise allasõidutõkke tüüp on kinnitatud seoses külgmise allasõidutõkkega Madalmaades (E 4) vastavalt eeskirjale nr 73 ja kannab tüübi kinnitusnumbrit 012439. Tüübi kinnitusnumbri kaks esimest kohta näitavad, et tüübi kinnitus on antud koosõlas eeskirja nr 73 nõuetega, mida on muudetud 01-seeria muudatustega.

NÄIDIS C

(vt käesoleva eeskirja punkte 5.1.5 ja 5.3.5)

Sõidukile kinnitatud eespool kujutatud tüübi kinnitusmärk näitab, et asjaomane sõidukitüüp on kinnitatud Madalmaades (E 4) vastavalt eeskirjadele nr 73 ja nr 31⁽¹⁾. Tüübi kinnitusnumbrite esimesed kaks kohta näitavad, et eeskiri nr 73 sisaldas vastava tüübi kinnituse andmise kuupäeval 01-seeria muudatusi ja tüübi kinnitus anti komplekssele sõidukile ning et eeskiri nr 31 sisaldas vastava tüübi kinnituse andmise kuupäeval 02-seeria muudatusi.

⁽¹⁾ Teine number on esitatud üksnes näitena.

3. LISA

KATSETINGIMUSED

1. KÜLGMISTE ALLASÕIDUTÕKETE KATSETINGIMUSED
 - 1.1. Tootja taotlusel võib teha katse
 - 1.1.1. sõidukitüübil, mille jaoks on külgmine allasõidutõke ette nähtud; sellisel juhul järgitakse punktis 2 sätestatud tingimusi, või
 - 1.1.2. sellist tüüpi sõiduki šassii osal, millele külgmine allasõidutõke on ette nähtud; see šassii osa peab olema kõnealuse sõidukitüübi (kõnealuste sõidukitüüpide) puhul representatiivne, või
 - 1.1.3. jäigal katsestendil.
 - 1.2. Punktide 1.1.2 ja 1.1.3 puhul peavad osad, mida kasutatakse külgmise allasõidutõkke kinnitamiseks sõiduki šassii osa või kere või jäiga katsestendi külge, olema võrdväärsed külgmise allasõidutõkke sõidukile paigaldamisel kasutatavate osadega.
 2. SÕIDUKITE KATSETINGIMUSED
 - 2.1. Sõiduk paigutatakse horisontaalsele, jäigale ja siledale pinnale.
 - 2.2. Juhitavad rattad peavad olema otseasendis.
 - 2.3. Rehvid peavad olema täis pumbatud kuni tootja soovitatud rõhuni.
 - 2.4. Vajaduse korral võib punktides 2.8 ja 14.4 nõutud katsekoormuste saavutamiseks sõiduki kinnitada sõiduki tootja täpsustatud meetodiga.
 - 2.5. Hüdropneumaatilise, hüdraulilise või pneumaatilise vedrustusega või koormusele vastava automaatse loodimisseadmega varustatud sõidukeid katsetatakse sõiduki tootja poolt kindlaks määratud tavapärastes, koormata tavakasutuse tingimustes.
 - 2.6. Poolhaagised tuleb asetada selliselt, et laadimisplatvorm asetseb horisontaalselt.
-

Rahvusvahelise avaliku õiguse alusel on õiguslik toime ainult ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni originaaltekstidel. Käesoleva eeskirja staatust ja jõustumise kuupäeva tuleb kontrollida ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni staatust käsitleva dokumendi TRANS/WP.29/343 viimasest versioonist, mis on kättesaadav Internetis:

<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Euroopa Majanduskomisjoni (UN/ECE) eeskiri nr 97 – Ühtsed sätted, milles käsitletakse sõiduki alarmsüsteemide tüübikinnitust ning mootorsõidukite tüübikinnitust seoses alarmsüsteemidega

Sisaldab kogu kehtivat teksti kuni:

01-seeria muudatuste 6. täiendus — Jõustumise kuupäev: 23. juuni 2011

SISUKORD

EESKIRI

1. Reguleerimisala

I osa — Sõiduki alarmsüsteemide tüübikinnitus

2. Mõisted

3. Sõiduki alarmsüsteemi tüübikinnituse taotlemine

4. Tüübikinnitus

5. Üldspetsifikatsioonid

6. Eripetsifikatsioonid

7. Tööparameetrid ja katsetingimused

8. Juhendid

9. Sõiduki alarmsüsteemi tüübi muutmine ja tüübikinnituse laiendamine

10. Tootmise vastavus nõuetele

11. Karistused tootmise nõuetele mittevastavuse korral

12. Tootmise lõplik peatamine

13. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning haldusasutuste nimed ja aadressid

II osa — Sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemiga

14. Mõisted

15. Tüübikinnituse taotlemine

16. Tüübikinnitus

17. Üldspetsifikatsioonid

18. Eripetsifikatsioonid

19. Katsetingimused

20. Juhendid

21. Sõidukitüübi muutmine ja tüübikinnituse laiendamine

22. Tootmise vastavus nõuetele

23. Karistused tootmise nõuetele mittevastavuse korral

24. Tootmise lõplik peatamine

25. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning haldusasutuste nimed ja aadressid

- III osa — Kasutustõkise tüübikinnitus ja sõiduki tüübikinnitus seoses kasutustõkisega
26. Mõisted
 27. Kasutustõkise tüübikinnituse taotlemine
 28. Sõiduki tüübikinnituse taotlemine
 29. Kasutustõkise tüübikinnitus
 30. Sõiduki tüübikinnitus
 31. Üldspetsifikatsioonid
 32. Erispetsifikatsioonid
 33. Tööparameetrid ja katsetingimused
 34. Juhendid
 35. Kasutustõkise tüübi ja sõidukitüübi muutmine ja tüübikinnituse laiendamine
 36. Tootmise vastavus nõuetele
 37. Karistused tootmise nõuetele mittevastavuse korral
 38. Tootmise lõplik peatamine
 39. Üleminekusätted
 40. Tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning haldusasutuste nimed ja aadressid

LISAD

1. lisa — Teatis, milles käsitletakse sõiduki alarmsüsteemi tüübikinnituse andmist, laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist, tüübikinnituse tühistamist või tootmise lõplikku peatamist kooskõlas eeskirja nr 97 I osaga
- 1A lisa — Teatised
2. lisa — Teatis, milles käsitletakse sõiduki tüübikinnituse andmist, laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist, tüübikinnituse tühistamist või tootmise lõplikku peatamist seoses alarmsüsteemiga kooskõlas eeskirja nr 97 II osaga
3. lisa — Teatis, milles käsitletakse kasutustõkise tüübikinnituse andmist, laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist, tüübikinnituse tühistamist või tootmise lõplikku peatamist kooskõlas eeskirja nr 97 III osaga
4. lisa — Teatis, milles käsitletakse sõiduki tüübikinnituse andmist, laiendamist, tüübikinnituse andmisest keeldumist, tüübikinnituse tühistamist või tootmise lõplikku peatamist seoses kasutustõkisega kooskõlas eeskirja nr 97 III osaga
5. lisa — Tüübikinnitusmärkide kujundus
6. lisa — Vastavussertifikaadi näidis
7. lisa — Paigaldamissertifikaadi näidis
8. lisa — Sõitjateruumi kaitstesüsteemide katse
9. lisa — Elektromagnetiline ühilduvus
10. lisa — Mehaanilise võtmega lülite spetsifikatsioonid

1. REGULEERIMISALA

Käesolevat eeskirja kohaldatakse järgmiselt:

- 1.1. I OSA: sõiduki alarmsüsteemide suhtes, mis on ette nähtud kestvaks paigaldamiseks M_1 - ja nendele N_1 -kategooria sõidukitele, mille täismass on kuni 2 tonni (*);
- 1.2. II OSA: M_1 - ja nende N_1 -kategooria sõidukite suhtes, mille täismass on kuni 2 tonni, seoses nende alarmsüsteemi(de)ga (*);
- 1.3. III OSA: kasutustökiste ning M_1 - ja nende N_1 -kategooria sõidukite suhtes, mille täismass on kuni 2 tonni, seoses nende kasutustökistega (*).
- 1.4. II ja III osas täpsustatud seadmete paigaldamine muudele kui M_1 - või nendele N_1 -kategooria sõidukitele, mille täismass on üle 2 tonni, on valikuline, kuid iga selline paigaldatud seade peab vastama kõikidele käesoleva eeskirja asjakohastele sätetele. Eeskirja nr 116 III või IV osa sätetega kooskõlas kinnitatud sõidukid loetakse olevat kooskõlas vastavalt käesoleva eeskirja II ja III osaga.

I OSA — SÕIDUKI ALARMSÜSTEEMIDE TÜÜBIKINNITUS

2. MÕISTED

Käesoleva eeskirja I osas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 2.1. „sõiduki alarmsüsteem” – süsteem, mis on mõeldud paigaldamiseks ühele või mitmele sõidukitüübile ning projekteeritud teatama sõidukisse sissemurdmisest või sõiduki rikkumisest; kõnealused süsteemid võivad pakkuda lisakaitset sõiduki omavolilise kasutamise eest;
- 2.2. „andur” – seade, mis tajub sõidukisse sissemurdmisest või sõiduki rikkumisest tulenevat muutust;
- 2.3. „häireseade” – seade, mis teatab sissemurdmisest või rikkumisest;
- 2.4. „juhtseade” – seade sõiduki alarmsüsteemi sisselülitamiseks, väljalülitamiseks ja katsetamiseks ning häire saatmiseks häireseadmetesse;
- 2.5. „sisselülitatud” – sõiduki alarmsüsteemi olek, milles on võimalik häire häireseadmetesse saata;
- 2.6. „väljalülitatud” – sõiduki alarmsüsteemi olek, milles ei ole võimalik häiret häireseadmetesse saata;
- 2.7. „võti” – vahend, mis on projekteeritud ja valmistatud üksnes selle vahendiga kasutatavaks projekteeritud ja valmistatud lukustussüsteemi avamiseks ja lukustamiseks;
- 2.8. „sõiduki alarmsüsteemi tüüp” – süsteemid, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste näitajate poolest:
 - a) tootja kaubanimi või kaubamärk,
 - b) anduri liik,
 - c) häireseadme liik,
 - d) juhtseadme liik,
- 2.9. „sõiduki alarmsüsteemi tüüpinkinnitus” – punktides 5, 6 ja 7 sätestatud nõuetele vastava sõiduki alarmsüsteemi tüüpinkinnitus;
- 2.10. „kasutustökis” – seade, mis on mõeldud sõiduki oma jõuallika abil toimuva liikumise takistamiseks;
- 2.11. „paanikaseade” – seade, mis võimaldab kasutada sõidukile paigaldatud häireseadet abi väljakutsumiseks hädaolukorras.

(*) Arvesse võetakse üksnes 12-voldise elektrisüsteemiga sõidukeid.

- 2.12. „osa” – seade, mille suhtes kehtivad käesoleva eeskirja nõuded ja mis on ette nähtud sõidukile paigaldamiseks selle osana ning millele võib anda tüübikinnituse sõidukist eraldi, kui käesolev eeskiri sisaldab sellekohaseid selgesõnalisi sätteid;
- 2.13. „eraldi seadmestik” on seade, mille kohta kehtivad käesoleva eeskirja nõuded ja mis on ette nähtud sõidukile paigaldamiseks selle osana ning millele võib anda eraldi tüübikinnituse, kui käesolev eeskiri sisaldab sellekohaseid selgesõnalisi sätteid, kuid seda ainult ühe või mitme kindla sõidukitüübi suhtes.
3. SÕIDUKI ALARMSÜSTEEMI TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
- 3.1. Sõiduki alarmsüsteemi tüübikinnituse taotluse peab esitama sõiduki alarmsüsteemi tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 3.2. Iga sõiduki alarmsüsteemi tüübi puhul tuleb taotlusele lisada teatis, mis on koostatud vastavalt 1A lisa 1. osas esitatud näidisele ning milles kirjeldatakse sõiduki alarmsüsteemi tehnilisi näitajaid ja selle paigaldamise meetodit kõikidele sõiduki markidele ja tüüpidele, millele sõiduki alarmsüsteem on ette nähtud;
- 3.2.1. üks või mitu kinnitatava alarmsüsteemiga varustatud sõidukit, mille on valinud taotluse esitaja kokkuleppel tüübikinnituskatsete eest vastutava tehnilise teenistusega;
- 3.2.2. kolmes eksemplaris juhendid kooskõlas punktiga 8.
4. TÜÜBIKINNITUS
- 4.1. Kui käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saamiseks esitatud sõiduki alarmsüsteem vastab punktide 5, 6 ja 7 nõuetele, antakse sellele sõiduki alarmsüsteemi tüübile kinnitus.
- 4.2. Igale tüübikinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest numbrit (eeskirja praegusel kujul 01, mis vastab 01-seeria muudatustele) näitavad kinnituse andmise ajaks käesolevasse eeskirja viimati tehtud suurimate tehniliste muudatuste seeriat. Üks ja sama kokkuleppeosaline ei tohi anda sama tüübikinnituse numbrit teisele sõiduki alarmsüsteemi tüübile.
- 4.3. Teade sõiduki alarmsüsteemi tüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise või tüübikinnituse andmisest keeldumise kohta edastatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele vastaval vormil.
- 4.4. Igale käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõiduki alarmsüsteemi tüübile vastavale sõiduki alarmsüsteemile tuleb kinnitada tüübikinnituse vormil kindlaksmääratud hästi märgatavas ja hõlpsasti juurdepääsetavas kohta rahvusvaheline tüübikinnitusemärk, millel on:
- 4.4.1. ringiga ümbristatud E-täht, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽¹⁾;
- 4.4.2. punktis 4.4.1 ettenähtud ringi lähedal käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, tähis „A”, „I” või „AI”, mis näitab, kas süsteem on sõiduki alarmsüsteem, kasutustõkis või nende kombinatsioon, ning kriips ja tüübikinnitusnumber.
- 4.4.3. Tüübikinnitusemärk peab olema selgesti loetav ja kustumatu.

(1) 1 – Saksamaa, 2 – Prantsusmaa, 3 – Itaalia, 4 – Madalmaad, 5 – Rootsi, 6 – Belgia, 7 – Ungari, 8 – Tšehhi Vabariik, 9 – Hispaania, 10 – Serbia ja Montenegro, 11 – Ühendkuningriik, 12 – Austria, 13 – Luksemburg, 14 – Šveits, 15 – (vaba), 16 – Norra, 17 – Soome, 18 – Taani, 19 – Rumeenia, 20 – Poola, 21 – Portugal, 22 – Venemaa Föderatsioon, 23 – Kreeka, 24 – Iirimaa, 25 – Horvaatia, 26 – Sloveenia, 27 – Slovakkia, 28 – Valgevene, 29 – Eesti, 30 – (vaba), 31 – Bosnia ja Hertsegoviina, 32 – Läti, 33 – (vaba), 34 – Bulgaaria, 35 – (vaba), 36 – Leedu, 37 – Türgi, 38 – (vaba), 39 – Aserbaidžaan, 40 – endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, 41 – (vaba), 42 – Euroopa Ühendus (tüübikinnituse andmiseks selle liikmesriigid, kasutades vastavat Euroopa Majanduskomisjoni sümbolit), 43 – Jaapan, 44 – (vaba), 45 – Austraalia, 46 – Ukraina, 47 – Lõuna-Aafrika ja 48 – Uus-Meremaa, 49 – Küpros, 50 – Malta, 51 – Korea Vabariik, 52 – Malaisia ja 53 – Tai. Järgmised numbrid antakse teistele riikidele sellises kronoloogilises järjekorras, milles nad ratifitseerivad kokkuleppe, milles käsitletakse ratassõidukitele ning neile paigaldatavatele ja/või neil kasutatavatele seadmetele ja osadele ühtsete tehnonõuete kehtestamist ja nende nõuete alusel väljastatud tüübikinnituste vastastikuse tunnustamise tingimusi, või ühinevad selle kokkuleppega, kusjuures Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär teatab kokkuleppeosalistele nendele riikidele antud numbrid.

- 4.4.4. Tüübikinnitusmärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 5. lisas.
- 4.5. Alternatiivina punktis 4.4 kirjeldatud tüübikinnitusmärgile antakse igale müügiks pakutavale sõiduki alarmsüsteemile välja vastavusertifikaat.

Sõiduki alarmsüsteemi tootja, kes annab sõiduki tootjale originaalseadmena sõidukimudelile või sõidukimudelite seeriale paigaldatava sõiduki alarmsüsteemi, mis on kinnitatud, kuid märgistamata, peab sõiduki tootjale andma piisava arvu vastavusertifikaadi eksemplare, et tootja saaks käesoleva eeskirja II osa kohase sõiduki tüübikinnituse.

Kui sõiduki alarmsüsteem koosneb eraldi komponentidest, peab selle põhikomponendil/põhikomponentidel olema kontrollmärk ning vastavusertifikaadis kontrollmärkide loetelu.

Vastavusertifikaadi näidis on esitatud käesoleva eeskirja 6. lisas.

5. ÜLDSPETSIFIKATSIOONID
- 5.1. Sõiduki alarmsüsteem peab andma häiresignaali sõidukisse sissemurdmise või sõiduki rikkumise korral.

Häiresignaal peab olema helisignaal, mille kõrval võib kasutada optilisi häireseadmeid, või raadiohäire või eespool nimetatute kombinatsioon.

- 5.2. Sõiduki alarmsüsteem peab olema projekteeritud, valmistatud ja paigaldatud nii, et pärast süsteemi paigaldamist sõidukile vastab sõiduk endiselt asjakohastele tehnonõuetele, eelkõige nõuetele seoses elektromagnetilise ühilduvusega.
- 5.3. Kui näiteks sisse- ja väljalülitamine või häire edastamine võib sõiduki alarmsüsteemis toimuda raadio teel, peab süsteem vastama asjakohastele ETSI standarditele, ⁽²⁾ nt EN 300 220-1 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-2 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-3 V1.1.1. (2000-09) ja EN 301 489-3 V1.2.1. (2000-08) (sh kõik soovituslikud nõuded). Alarmsüsteemi raadio teel sisse- ja väljalülitamise sagedus ja maksimaalne kiirgusvõimsus peab vastama CEPTi/ERCi ⁽³⁾ soovitusel nr 70-03 (17. veebruar 2000) lähitoimeseadmete kasutamise kohta ⁽⁴⁾.
- 5.4. Sõiduki alarmsüsteemi paigaldamine (väljalülitatud olekus) ei tohi mõjutada sõiduki toimimist ega ohutut käitamist.
- 5.5. Sõiduki alarmsüsteem ja selle komponendid ei tohi aktiveeruda ettekatsetamatult, eelkõige mootori töötamise ajal.
- 5.6. Sõiduki alarmsüsteemi rike või alarmsüsteemi vooluallika rike ei tohi mõjutada sõiduki ohutut käitamist.
- 5.7. Sõiduki alarmsüsteem, selle komponendid ning nende mõjutatavad osad peavad olema projekteeritud, valmistatud ja paigaldatud nii, et võimalus seade kiiresti ja tähelepanu äratamata toimimatuks muuta või lõhkuda odavate, kergesti peidetavate tööriistade ning laiatarbekaubana kättesaadavate seadmete abil oleks võimalikult väike.
- 5.8. Sõiduki alarmsüsteemi sisse- ja väljalülitamise vahendid peavad olema projekteeritud nii, et eeskirja nr 18 nõuded oleksid täidetud. Käesoleva eeskirjaga hõlmatavate komponentide elektriühendused on lubatud.

⁽²⁾ ETSI: European Telecommunications Standards Institute (Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut)
Kui need standardid ei ole käesoleva eeskirja jõustumise ajal kättesaadavad, kohaldatakse asjakohaseid riiklikke nõudeid.

⁽³⁾ CEPT: Conference of European Posts and Telecommunications (Euroopa postside- ja telekommunikatsioonidministratsioonide konverents).
ERC: European Radio communications Committee (Euroopa Raadiosidekomitee).

⁽⁴⁾ Kokkuleppeosalised võivad keelata sageduse ja/või võimsuse kasutamise ja lubada teise sageduse ja/või võimsuse kasutamist.

5.9. Süsteem peab olema paigaldatud nii, et ühes häiresignaali vooluahelas tekkinud lühise tõttu ei lakkaks töötamast ükski teine alarmsüsteemi funktsioon peale lühises vooluahela.

5.10. Sõiduki alarmsüsteem võib sisaldada käesoleva eeskirja III osa nõuetele vastavat kasutustõkist.

6. ERISPETSIFIKATSIOONID

6.1. Kaitse ulatus

6.1.1. Erinõuded

Sõiduki alarmsüsteem peab avastama ja andma märku vähemalt sõiduki uste, kapoti ja pagasi-ruumi avamisest. Valgusallikate, näiteks sõitjateruumi valgustuse rike või väljalülitumine ei tohi kontrollitoimingut häirida.

Tõhusate lisaandurite paigaldamine teabe/kuva saamiseks näiteks:

a) sõidukisse sissemurdmisest (näiteks andurite abil sõitjateruumis, akendel), mis tahes klaaspinna purustamisest või

b) katsest sõidukit ärandada (näiteks kaldeanduri abil)

on lubatud, kui võetakse meetmeid asjatu helisignaali vallandumise takistamiseks (valehäire, vt punkt 6.1.2).

Niivõrd kui kõnealused lisaandurid annavad häiresignaali ka pärast sissemurdmist (näiteks klaaspinna purustamine) või välismõjutuste tõttu (näiteks tuul), võib häiresignaali, mille paneb tööle üks eespool nimetatud anduritest, aktiveeruda kõige rohkem 10 korda sõiduki alarmsüsteemi ühe aktiveeritud oleku jooksul.

Sellisel juhul piirab aktiveeritud oleku aega sõiduki kasutaja, kes lülitab süsteemi välja.

Teatavat liiki lisaandureid, näiteks sõitjateruumi andureid (ultraheli-, infrapunaandur) või kaldeandureid jne, on võimalik tahtlikult desaktiveerida. Sellisel juhul tuleb kõnealune tahtlik toiming sooritada iga kord enne sõiduki alarmsüsteemi sisselülitamist. Andurid ei tohi olla desaktiveeritavad alarmsüsteemi sisselülitatud olekus.

6.1.2. Valehäire vastane kaitse

6.1.2.1. Asjakohaste meetmete abil, mille hulka kuuluvad näiteks:

a) mehaaniline projekt ning vooluahela asetus mootorsõidukitele ettenähtud eritingimuste kohaselt,

b) töö- ja kontrollipõhimõtete valik ja nende rakendamine alarmsüsteemi ja selle komponentide suhtes,

tagatakse, et sõiduki alarmsüsteem ei saaks sisse- ega väljalülitatud olekus vajaduseta tekitada helisignaali järgmistel juhtudel:

a) löök sõiduki kerele: katse punkti 7.2.13 kohaselt;

b) elektromagnetiline ühilduvus: katsed punkti 7.2.12 kohaselt;

c) aku pingeline alanemine püsiva tühjenemise tõttu: katse punkti 7.2.14 kohaselt;

d) sõitjateruumi anduri valehäire: katse punkti 7.2.15 kohaselt.

6.1.2.2. Kui tüübikinnituse taotleja suudab näiteks tehniliste andmete põhjal tõendada, et kaitse valehäire eest on rahuldavalt tagatud, võib tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus loobuda mõne eespool nimetatud katse tegemise nõudest.

6.2. Helisignaali

6.2.1. Üldised märkused

Häiresignaali peab olema selgesti kuuldav ja äratuntav ning olulisel määral erinev muudest maanteeliikluses kasutatavatest helisignaalistest.

Peale originaalvarustusse kuuluva helisignaalseadme võib paigaldada eraldi helisignaalseadme sõiduki alarmsüsteemiga kontrollitavale alale, kus see peab olema kaitstud hõlpsa ja kiire juurdepääsu eest.

Kui kasutatakse punkti 6.2.3.1 kohast eraldi helisignaalseadet, võib originaalvarustusse kuuluv standardhelisignaalseade olla samuti käivitav sõiduki alarmsüsteemi abil, tingimusel et standardhelisignaalseadme (tavaliselt hõlpsamini ligipääsetav) mis tahes omavoliline kasutamine ei mõjuta eraldi helisignaalseadme töötamist.

6.2.2. Helisignaali kestus

minimaalselt: 25 s

maksimaalselt: 30 s.

Helisignaali tohib korduda alles pärast sõiduki järgmist lubamatut puudutamist, st pärast eespool nimetatud ajavahemikku.

(Piirangud: vt punktid 6.1.1 ja 6.1.2)

Alarmsüsteemi väljalülitamisel peab helisignaali kohe katkema.

6.2.3. Spetsifikatsioonid seoses helisignaalliga

6.2.3.1. Püsitonaalsusega heliseade (muutumatu sagedusspekter), nt autopasunad: akustilised ja muud andmed eeskirja nr 28 I osa kohaselt

Katkendlik signaal (siselülitatud/väljalülitatud):

Käivitussagedus(2 ± 1) Hz

Tööaeg = pausiaeg ± 10 %

6.2.3.2. Sageduse modulatsiooniga helisignaalseade:

akustilised ja muud andmed eeskirja nr 28 I osa kohaselt, kuid siire laialt sagedusalalt eespool nimetatud sagedusalale (1 800 – 3 550 Hz) toimub mõlemas suunas samal viisil.

Siirdesagedus (2 ± 1) Hz

6.2.3.3. Helitase

Heliallikas peab olema:

a) eeskirja nr 28 I osa alusel kinnitatud helisignaalseade või

b) eeskirja nr 28 I osa punktide 6.1 ja 6.2 nõuetele vastav seade.

Kui heliallikas on muu kui originaalvarustusse kuuluv helisignaalseade, võib minimaalset helitaset vähendada kuni 100 dB (A), mõõdetuna eeskirja nr 28 I osas ettenähtud tingimuste kohaselt.

6.3. Optiline signaal, kui see on paigaldatud

6.3.1. Üldised märkused

Sõidukisse sissemurdmise või sõiduki rikkumise korral peab seade aktiveerima optilise signaali, mida on kirjeldatud punktides 6.3.2 ja 6.3.3.

- 6.3.2. Optilise signaali kestus
Optiline signaal kestab 25 sekundist 5 minutini alates häire aktiveerimisest.

Alarmsüsteemi väljalülitamisel peab signaal kohe katkema.
- 6.3.3. Optilise signaali tüüp
Sõiduki kõigi suunatulelaternate ja/või sõitjateruumi tulede, sh kõigi sama vooluahela valgusallikate vilkumine

Käivitussagedus (2 ± 1) Hz

Seoses helisignaaliga on lubatud ka asünkroonsed signaalid.

Tööaeg = pausiaeg \pm 10 %
- 6.4. Raadiohäire (piipar), kui see on paigaldatud
Sõiduki alarmsüsteem võib sisaldada seadet häire edastamiseks raadio teel.
- 6.5. Alarmsüsteemi sisselülitamislukk
- 6.5.1. Töötava mootori puhul ei tohi alarmsüsteemi tahtlik või ettekatsetamatu sisselülitamine võimalik olla.
- 6.6. Sõiduki alarmsüsteemi sisse- ja väljalülitamine
- 6.6.1. Sisselülitamine
Lubatud on kõik nõuetekohased sõiduki alarmsüsteemi sisselülitamise vahendid, kui need ei põhjusta valehäireid.
- 6.6.2. Väljalülitamine
Sõiduki alarmsüsteem lülitatakse välja ühe järgmise seadme või seadmete kombinatsiooni abil. Muud võrdväärse tõhususega seadmed on lubatud.
- 6.6.2.1. Mehaaniline võti (vastab käesoleva eeskirja 10. lisa nõuetele), mida võib kombineerida väljastpoolt käitatava kesklukustussüsteemiga, millel on vähemalt 1 000 varianti.
- 6.6.2.2. Elektriline/elektrooniline seade, näiteks kaugjuhtimispult, millel on vähemalt 50 000 varianti ning inkorporeeritud pöördkood ja/või minimaalne skaneerimisaeg 10 päeva, näiteks väikseima, 50 000 variandi puhul kuni 5 000 varianti 24 tunni kohta.
- 6.6.2.3. Mehaaniline võti või kaitstavas sõitjateruumis paiknev elektriline/elektrooniline seade sisenemise ja väljumise viivitusajaga.
- 6.7. Väljumise viivitusaeg
Kui sõiduki alarmsüsteemi sisse lülitav seade on paigaldatud kaitstavale alale, peab olema jäetud viivitusaeg sõidukist väljumiseks. Väljumise viivitusaja pikkuseks võib määrata 15 kuni 45 sekundit pärast lüliti aktiveerimist. Viivitusaja võib seada vastavalt kasutaja vajadustele.
- 6.8. Sisenemise viivitusaeg
Kui alarmsüsteemi sisse lülitav seade on paigaldatud kaitstavale alale, peab heli- ja optilise signaali aktiveerimisele eelnema viivitusaeg pikkusega vähemalt 5 sekundit, kuid mitte üle 15 sekundi. Viivitusaja võib seada vastavalt kasutaja vajadustele.

- 6.9. Olekuekraan
- 6.9.1. Teabe edastamiseks sõiduki alarmsüsteemi oleku kohta (siselülitatud, väljalülitatud, häireseadme sisselülitamise aeg, häireseade on aktiveeritud) on lubatud optilised ekraanid sees- ja väljaspool sõitjateruumi. Sõitjateruumist väljaspool asuvate optiliste signaalide intensiivsus ei tohi ületada 0,5 cd.
- 6.9.2. Kui antakse teavet lühiajalise dünaamilise protsessi kohta, nt sisselülitatud olekust väljalülitatud olekusse minek ja vastupidi, peab see olema optiline kooskõlas punktiga 6.9.1. Optilise signaali saab tekitada ka suunatulelaternate ja/või sõitjateruumi lambi (lampide) samaaegse toimimise abil, tingimusel et suunatulelaternate optilise signaali kestus ei ületa 3 sekundit.
- 6.10. Energiavarustus
- Sõiduki alarmsüsteemi toiteallikas võib olla sõiduki aku või laetav aku. Võimaluse korral võib kasutada veel üht akut või laetavat akut. Neid ei tohi mingil juhul kasutada sõiduki elektrisüsteemi muude osade toitmiseks.
- 6.11. Spetsifikatsioonid seoses valikuliste funktsioonidega
- 6.11.1. Autokontroll, automaatne rikkeindikaator
- Sõiduki alarmsüsteemi sisselülitamisel peab autokontrolli abil (usaldusväarsuse kontroll) olema võimalik avastada ebatavalised asjaolud, näiteks avatud uksed jne, ning nendest teatada.
- 6.11.2. Paanikaseade
- Lubatud on optiline ja/või helisignaal ja/või raadiohäire, olenemata sõiduki alarmsüsteemi olekust (sisse- või väljalülitatud) ja/või funktsioonist. Selline häire käivitatakse sõiduki seest ning see ei tohi mõjutada sõiduki alarmsüsteemi olekut (sisse- või väljalülitatud). Sõiduki kasutaja peab saama paanikaseadme ka välja lülitada. Helisignaali puhul ei ole ühe aktiveerimise ajal tekitatava heli kestus piiratud. Paanikaseade ei tohi mootorit lukustada ega seda töötamise ajal peatada.
7. TÖÖPARAMETRID JA KATSETINGIMUSED ⁽⁵⁾
- 7.1. Tööparameetrid
- Kõik sõiduki alarmsüsteemi komponendid peavad riketeta töötama järgmistes tingimustes:
- 7.1.1. Kliimatingimused
- Kaks ümbritseva õhu temperatuuri klassi, mis määratletakse järgmiselt:
- 40 °C kuni +85 °C sõitjate- või pagasiruumi paigaldatavate osade puhul;
- 40 °C kuni +125 °C mootoriruumi paigaldatavate osade puhul, kui ei ole teisiti kindlaks määratud.
- 7.1.2. Seadmete kaitse aste
- Tagada tuleb järgmised kaitse astmed kooskõlas IEC väljaandega 529-1989:
- IP 40 sõitjateruumi paigaldatavate osade puhul;
- IP 42 lahtiste autode/kabriolettide ja liikuva katusepaneeliga autode sõitjateruumi paigaldatavate osade puhul, kui seade vajab asukoha tõttu kõrgema astme kaitset kui IP 40;
- IP 54 kõigi muude osade puhul.
- Sõiduki alarmsüsteemi tootja peab paigaldamisjuhendis esitama kõik piirangud, mis on seotud seadme mis tahes osa paigaldamisega, pidades silmas tundlikkust tolmu, vee ja temperatuuri suhtes.
- 7.1.3. Ilmastikukindlus
- Seitse päeva IEC 68-2-30-1980 kohaselt.

⁽⁵⁾ Laternad, mida kasutatakse optiliste alarmseadmete osana ning mis kuuluvad auto standardvalgustussüsteemi, ei pea vastama punkti 7.1 tööparameetritele ning neid ei testita punktis 7.2 loetletud katsete abil.

7.1.4. Elektrilised tingimused

Nimitoitpinge: 12 V

Kasutatava toitepingi vahemik: 9–15 V punktis 7.1.1 täpsustatud temperatuurivahemikus

Ajalised tolerantsid ülepinge puhul temperatuuril 23 °C: $U = 18 \text{ V}$, maksimaalselt 1 h

$U = 24 \text{ V}$, maksimaalselt 1 min.

7.2. Katsetingimused

7.2.1. Töökindluskatsed

Punktides 7.2.3, 7.2.4, 7.2.5, 7.2.6 ja 7.2.8.4 nõutud töökindluskatsete puhul võib juhul, kui mõni neis punktides nõutud katsetest, mis eelnevad töökindluskatsele, toimub sõiduki alarmsüsteemi katsete seeriana, teha töökindluskatse vaid ühe korra pärast valitud katsete teostamist, selmet teha kõnealustes punktides nõutud töökindluskatseid pärast iga valitud katset. Sõidukite tootjad ja tarnijad peavad tagama rahuldavad tulemused üksnes mitteliidetud menetluse puhul.

7.2.1.1. Kontrollitakse sõiduki alarmsüsteemi vastavust järgmistele spetsifikatsioonidele:

- a) häiresignaali kestus kooskõlas punktidega 6.2.2 ja 6.3.2;
- b) sagedus ja signaali/pausi suhe kooskõlas punktidega 6.3.3 ja 6.2.3.1 või 6.2.3.2;
- c) vajaduse korral häiretsükli arv kooskõlas punktiga 6.1.1;
- d) alarmsüsteemi sisselülitamisluku kontrollimine kooskõlas punktiga 6.5.

7.2.1.2. Tavapärased katsetingimused

Pinge $U = (12 \pm 0,2) \text{ V}$

Temperatuur $\Theta = (23 \pm 5) \text{ °C}$

7.2.2. Vastupidavus temperatuuri ja pingi muutustele

Vastavust punktis 7.2.1.1 kindlaks määratud spetsifikatsioonidele kontrollitakse ka järgmistes tingimustes:

7.2.2.1. Katsetemperatuur $\Theta = (-40 \pm 2) \text{ °C}$

Katsepinge $U = (9 \pm 0,2) \text{ V}$

Ooteaeg 4 tundi

7.2.2.2. Sõitjate- või pagasiruumi paigaldatavate osade puhul:

Katsetemperatuur $\Theta = (+85 \pm 2) \text{ °C}$

Katsepinge $U = (15 \pm 0,2) \text{ V}$

Ooteaeg 4 tundi

7.2.2.3. Mootoriruumi paigaldatavate osade puhul, kui ei ole teisiti kindlaks määratud:

Katsetemperatuur $\Theta = (+125 \pm 2) \text{ °C}$

Katsepinge $U = (15 \pm 0,2) \text{ V}$

Ooteaeg 4 tundi

7.2.2.4. Sõiduki alarmsüsteemi mõjutatakse nii sisse- kui ka väljalülitatud olekus ülepingega $(18 \pm 0,2) \text{ V}$ 1 tunni jooksul.

7.2.2.5. Sõiduki alarmsüsteemi mõjutatakse nii sisse- kui ka väljalülitatud olekus ülepinge (24 ± 0,2) V 1 minuti jooksul.

7.2.3. Töökindlus pärast võõrkehaga kokkupuutumise ja veepidavuse katset

Pärast IEC 529-1989 kohaselt tehtud võõrkehaga kokkupuutumise ja veepidavuse katset punktis 7.1.2 ette nähtud kaitseastmete kontrollimiseks korratakse töökindluskatseid kooskõlas punktiga 7.2.1.

Kokkuleppel tehnilise teenistusega ei pea vastavat nõuet kohaldama järmistel juhtudel:

a) sõiduki alarmsüsteemi tüübikinnitus antakse eraldi seadmestikule.

Sellisel juhul peab sõiduki alarmsüsteemi tootja:

- i) täpsustama teatise punktis 4.5 (1A lisa, 1. osa), et käesoleva punkti nõuet sõiduki alarmsüsteemi suhtes ei kohaldata (vastavalt käesoleva eeskirja I osale) ning
- ii) ning esitama teatise punktis 4.1 nimekirja sõidukitest, millele võib kõnealuse sõiduki alarmsüsteemi paigaldada, ning punktis 4.2 asjaomased paigaldamise tingimused;

b) sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemiga

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata alarmsüsteemi suhtes paigaldustingimuste tõttu ning sõiduki tootja peab selle tõestamiseks esitama seotud dokumendid;

c) sõiduki tüübikinnitus seoses sellise sõiduki alarmsüsteemi paigaldusega, mis on tüübikinnituse saanud eraldi seadmestikuna

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata sõiduki alarmsüsteemi paigaldamise suhtes, kui asjaomased paigaldustingimused on täidetud.

Seda nõuet ei kohaldata juhul, kui 1A lisa 2. osa punktis 3.1.3.1.1 nõutud teave on saadetud tüübikinnituse saamiseks eraldi seadmestikuna.

7.2.4. Töökindlus pärast kondensveekatset

Pärast IEC 68-2-30 (1980) kohast kondensveekatset korratakse töökindluskatseid kooskõlas punktiga 7.2.1.

7.2.5. Katse seoses vastupidavusega muudetud polaarsusele

Sõiduki alarmsüsteem ja selle komponendid peavad vastu pidama muudetud polaarsusele kuni 13 V 2 minuti jooksul.

Pärast kõnealust katset korratakse töökindluskatseid kooskõlas punktiga 7.2.1 vajaduse korral uute sulavkaitsmetega.

7.2.6. Katse seoses vastupidavusega lühisele

Kõik sõiduki alarmsüsteemi elektriühendused peavad olema lühise vastu maandatud pingega kuni 13 V ja/või varustatud sulavkaitsmetega.

Pärast kõnealust katset korratakse töökindluskatseid kooskõlas punktiga 7.2.1 vajaduse korral uute sulavkaitsmetega.

7.2.7. Energiatarbimine sisselülitatud olekus

Energiatarbimine sisselülitatud olekus punktis 7.2.1.2 ettenähtud tingimustel ei tohi olla üle 20 mA sõiduki kogu alarmsüsteemi kohta, sh olekuekraan.

Kokkuleppel tehnilise teenistusega ei pea vastavat nõuet kohaldama järmistel juhtudel:

- a) sõiduki alamsüsteemi tüübikinnitus antakse eraldi seadmestikule

Sellisel juhul peab sõiduki alarmsüsteemi tootja:

- i) täpsustama teatise punktis 4.5 (1A lisa, 1. osa), et käesoleva punkti nõuet sõiduki alarmsüsteemi suhtes ei kohaldata (vastavalt käesoleva eeskirja I osale);
- ii) ning esitama teatise punktis 4.1 nimekirja sõidukitest, millele võib kõnealuse sõiduki alarmsüsteemi paigaldada, ning punktis 4.2 asjaomased paigaldamise tingimused ning
- iii) tõestama, et energiatarbimise nõudeid ei ületata, esitades täiendavad dokumendid;

- b) sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemiga.

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata alarmsüsteemi suhtes paigaldustingimuste tõttu ning sõiduki tootja peab selle tõestamiseks esitama seotud dokumendid;

- c) sõiduki tüübikinnitus seoses sellise sõiduki alarmsüsteemi paigaldusega, mis on tüübikinnituse saanud eraldi seadmestikuna

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata sõiduki alarmsüsteemi paigaldamise suhtes, kui asjaomased paigaldustingimused on täidetud.

Seda nõuet ei kohaldata juhul, kui 1A lisa 2. osa punktis 3.1.3.1.1 nõutud teave on juba esitatud tüübikinnituse saamiseks eraldi seadmestikuna.

7.2.8. Töökindlus pärast vibratsioonikatset

7.2.8.1. Selles katses jagatakse komponendid kaheks tüübiks:

1. tüüp: sõidukile tavapärastel paigaldatavad komponendid;
2. tüüp: mootorile paigaldamiseks ettenähtud komponendid.

7.2.8.2. Komponente / sõiduki alarmsüsteemi mõjutatakse sinusoidaalse vibratsiooniga, millel on järgmised omadused:

7.2.8.2.1. 1. tüübi puhul:

sagedus muutub vahemikus 10 Hz – 500 Hz, maksimaalne amplituud on ± 5 mm ja maksimaalne kiirendus 3 g (tippväärtus 0);

7.2.8.2.2. 2. tüübi puhul:

sagedus muutub vahemikus 20 Hz – 300 Hz, maksimaalne amplituud on ± 2 mm ja maksimaalne kiirendus 15 g (tippväärtus 0);

7.2.8.2.3. Nii 1. kui ka 2. tüübi puhul:

- a) sageduse muutumine on 1 oktav/min;
- b) tsüklike arv on 10, katse tehakse kõigil kolmel teljel;
- c) vibratsiooni rakendatakse madalatel sagedustel maksimaalse püsiamplituudiga ning kõrgetel sagedustel maksimaalse püsikiirendusega.

7.2.8.3. Katse ajal peab sõiduki alarmsüsteem olema elektriliselt ühendatud ning kaablit tuleb 200 mm järel toetada.

- 7.2.8.4. Pärast vibratsioonikatset korratakse töökindluskatseid kooskõlas punktiga 7.2.1.
- 7.2.9. Kulumiskindluse katse
Punktis 7.2.1.2 kindlaksmääratud katsetingimustes käivitatakse 300 täielikku häiretsükli (heli- ja/või optiline signaal) helisignaalseadme puhkeajaga 5 minutit.
- 7.2.10. Väljaspool asuva (sõidukist väljapoole paigaldatud) võtmega lüliti katse
Järgmised katsed tehakse üksnes juhul, kui ei kasutata ukse originaallukusilindrit.
- 7.2.10.1. Võtmega lüliti peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et selle tõhusus säilib täielikult ka pärast 2 500 sisse- ja väljalülitamistsükli mõlemas suunas, millele järgneb vähemalt 96 tunni pikkune soolveekatse IEC 68–2-11-1981 kohaselt (korrosioonikatse).
- 7.2.11. Sõitjateruumi kaitsesüsteemide katse
Häireseade peab tööle hakkama, kui vertikaalne tahvel mõõtmetega 0,2 × 0,15 m surutakse 0,3 m kaugusele (mõõdetuna vertikaalse tahvli keskpunktist) läbi esiukse klaasi sõitjateruumi, suunaga ette ja paralleelselt teepinnaga kiirusel 0,4 m/s ning nurga all 45° sõiduki pikisuunalise kesktasapinna suhtes. (Vt joonised käesoleva eeskirja 8. lisas).
- 7.2.12. Elektromagnetiline ühilduvus
Sõiduki alarmsüsteemiga tehakse 9. lisas ettenähtud katsed.

Sellisel juhul ei peeta sõiduki alarmsüsteemi, mis vastab kõigile 9. lisa toimivuskatsetele, helisignaali vajaduseta põhjustajaks vastavalt punkti 6.1.2.1 nõuetele.

Seoses toimivusega iga katse puhul peetakse sõiduki alarmsüsteemi toimivaks nagu katsetel ette nähtud ning seega vastavaks katsete toimivusnõuetele, kui see on kavandatud andma sisselülitatuna helisignaali mõnedel 9. lisas esitatud katsetingimustel, ning see annab nendel katsetel helisignaali. Sellisel juhul peab sõiduki tootja seda tõestama, saates täiendavaid dokumente.
- 7.2.13. Valehäire vastane kaitse löögi korral sõiduki kerele
Kontrollitakse, et ei vallanduks valehäire, kui sõiduki kere või klaaspinna mis tahes osa tabab löök jõuga kuni 4,5 J, mis tekitatakse poolkerakujulise ümara esemega, mille läbimõõt on 165 mm ning Shore'i kõvadus $A 70 \pm 10$.
- 7.2.14. Kaitse valehäire vastu pinge alanemisel
Kontrollitakse, et põhiaku pinge aeglane alanemine püsival tühjenemisel 0,5 V kuni 3 V tunnis ei põhjustaks valehäire vallandumist.

Katsetingimused: vt punkt 7.2.1.2.
- 7.2.15. Katse seoses kaitsega valehäire vastu, mille võivad vallandada sõitjateruumi andurid
Süsteeme, mis on mõeldud sõitjateruumi kaitseks punkti 6.1.1 kohaselt, katsetatakse koos sõidukiga tavapärastes tingimustes (punkt 7.2.1.2).

Tootja juhendi kohaselt paigaldatud süsteem ei tohi käivituda, kui seda katsetatakse punktis 7.2.13 kirjeldatud katses viis korda vaheaegadega 0,5 sekundit.

Sõiduki (suletud akendega) puudutamine või inimese liikumine sõiduki ümber ei tohi vallandada valehäiret.
8. JUHENDID
Sõiduki alarmsüsteemiga peab kaasas olema:

- 8.1. paigaldamisjuhend:
- 8.1.1. sõidukite ja sõidukimudelite loetelu, millele paigaldamiseks seade on ette nähtud. Loetelu võib olla spetsiifiline või üldine, näiteks „kõik bensiinimootori ja 12-voldise negatiivse maandusega akudega autod“;
- 8.1.2. fotode ja/või väga selgete joonistega illustreeritud paigaldamisviis;
- 8.1.3. kasutustõkiselega varustatud sõiduki alarmsüsteemi puhul peab olema lisajuhend seoses vastavusega käesoleva eeskirja III osa nõuetele;
- 8.2. paigaldamissertifikaadi vorm, mille näidis on esitatud 7. lisas;
- 8.3. üldine selgitus sõiduki alarmsüsteemi ostjale, milles juhitakse ostja tähelepanu järgmistele asjaoludele:
- sõiduki alarmsüsteem peab olema paigaldatud tootja juhendi kohaselt;
- soovitav on valida hea paigaldaja (asjakohaste paigaldajate leidmiseks võib ühendust võtta sõiduki alarmsüsteemi tootjaga);
- sõiduki alarmsüsteemiga kaasas oleva paigaldamissertifikaadi peaks täitma paigaldaja;
- 8.4. kasutusjuhend;
- 8.5. hooldusjuhend;
- 8.6. üldist laadi hoiatus seoses süsteemi mis tahes ümberehitamisest või täiendamisest tuleneva ohuga; selliste ümberehitamiste või täiendamiste tõttu kaotab punktis 8.2 nimetatud paigaldamissertifikaat automaatselt kehtivuse;
- 8.7. osutus käesoleva eeskirja punktis 4.4 nimetatud rahvusvahelise tüübikinnitusmärgi asukohale (asukohtadele) ja/või käesoleva eeskirja punktis 4.5 nimetatud rahvusvaheline vastavussertifikaat.
9. SÕIDUKI ALARMSÜSTEEMI TÜÜBI MUUTMINE JA TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMINE
- Igast sõiduki alarmsüsteemi tüübis tehtavast muudatusest tuleb teavitada asjaomase sõiduki alarmsüsteemi tüübile tüübikinnituse andnud haldusasutust.
- Seejärel võib kõnealune asutus kas:
- a) võtta seisukoha, et tehtud muudatused ei mõju tõenäoliselt kahjustavalt ja et sõiduki alarmsüsteem vastab igal juhul endiselt nõuetele või
- b) nõuda katsete tegemise eest vastutavalt tehniliselt teenistuselt täiendavat katsearuannet mõne või kõikide käesoleva eeskirja punktides 5, 6 ja 7 kirjeldatud katsete kohta.
- Tüübikinnituse andmisest või selle andmisest keeldumisest teatatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele punktis 4.3 kindlaksmääratud korras.
- Tüübikinnituse laienduse andnud pädev asutus määrab igale laienduse kohta koostatud teatisevormile seerianumbri.
10. TOOTMISE VASTAVUS NÕUETELE
- Tootmise nõuetele vastavust tuleb kontrollida kooskõlas kokkuleppe 2. liitega (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ning see peab vastama järgmistele nõuetele.
- 10.1. Iga käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse saanud sõiduki alarmsüsteem peab olema valmistatud nii, et see vastab kinnitatud tüübile, täites punktides 5, 6 ja 7 sätestatud nõudeid.
- 10.2. Iga sõiduki alarmsüsteemi tüübi puhul tehakse käesoleva eeskirja punktides 7.2.1 kuni 7.2.10 ettenähtud katseid pisteliselt ja statistilisel alusel kooskõlas korrapärase kvaliteedikontrolli korraga.

- 10.3. Tüübikinnituse andnud asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses rakendatavaid vastavuskontrolli meetodeid. Neid kontrole tehakse tavaliselt kord kahe aasta jooksul.
11. KARISTUSED TOOTMISE NÕUETELE MITTEVASTAVUSE KORRAL
- 11.1. Sõiduki alarmsüsteemi tüübile käesoleva eeskirja kohaselt antud tüübikinnituse võib tühistada, kui punktis 10 sätestatud nõuded ei ole täidetud.
- 11.2. Kui käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tühistab tüübikinnituse, mille ta on varem andnud, teatab ta sellest kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele, saates neile teatise, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele.
12. TOOTMISE LÕPLIK PEATAMINE
- Kui tüübikinnituse omanik lõpetab käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saanud sõiduki alarmsüsteemi tüübi tootmise, teatab ta sellest tüübikinnituse andnud asutusele.
- Pärast asjaomase teatise saamist teavitab kõnealune asutus sellest teisi käesolevat eeskirja kohaldavaid kokkuleppeosalisi teatisega, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 1. lisas esitatud näidisele.
13. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE JA HALDUSASUTUSTE NIMED JA AADRESSID
- Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised peavad edastama ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning nende tüübikinnitusi andvate haldusasutuste nimed ja aadressid, kellele tuleb saata teistes riikides välja antud tunnistused tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse tühistamise kohta.
- II OSA – SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUS SEoses ALARMSÜSTEEMIGA
- Kui käesoleva eeskirja II osa kohaselt kinnitamiseks esitatavale sõidukile on paigaldatud käesoleva eeskirja I osa kohaselt kinnitatud sõiduki alarmsüsteem, ei korrata sõiduki alarmsüsteemi käesoleva eeskirja I osa kohasel kinnitamisel nõutavaid katseid.
14. MÕISTED
- Käesoleva eeskirja II osas kasutatakse järgmisi mõisteid:
- 14.1. „alarmsüsteem(id)” – sõidukitüübile originaalvarustusena paigaldatud osade kogum, mille ülesandeks on teatada sõidukisse sissemurdmisest või sõiduki rikkumisest; kõnealused süsteemid võivad pakkuda lisakaitset sõiduki omavolilise kasutamise eest;
- 14.2. „sõidukitüüp seoses alarmsüsteemiga” – sõidukid, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste näitajate poolest:
- tootja kaubanimi või kaubamärk,
 - sõiduki omadused, mis mõjutavad märkimisväärselt alarmsüsteemi töötamist,
 - alarmsüsteemi või sõiduki alarmsüsteemi tüüp ja ehitus;
- 14.3. „sõiduki tüübikinnitus” – punktides 17, 18 ja 19 sätestatud nõuetele vastava sõidukitüübi tüübikinnitus.
- 14.4. Teised II osas kasutatud mõisted on esitatud käesoleva eeskirja punktis 2.
15. TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
- 15.1. Sõiduki tüübikinnituse taotluse seoses alarmsüsteemiga peab esitama sõiduki tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.

- 15.2. Taotlusele lisatakse 1A lisa 2. osas esitatud vormis teatis.
- 15.3. Tüübikinnituskatsete eest vastutavale tehnilisele teenistusele tuleb esitada kinnitatavat sõidukitüüpi esindav sõiduk.
- 15.4. Vastuvõetav on ka sõiduk, millel ei ole kõiki asjaomasele tüübile vastavaid komponente, tingimusel et taotleja suudab pädevale asutusele rahuldavalt tõendada, et komponentide puudumine ei mõjuta kontrolli tulemusi käesoleva eeskirja nõuete seisukohast.
16. TÜÜBIKINNITUS
- 16.1. Kui käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saamiseks esitatud sõiduk vastab punktide 17, 18 ja 19 nõuetele, antakse sellele sõidukitüübile kinnitus.
- 16.2. Igale tüübikinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest numbrit (eeskirja praegusel kujul 01, mis vastab 01-seeria muudatustele) näitavad kinnituse andmise ajaks käesolevasse eeskirja viimati tehtud suurimate tehniliste muudatuste seeriat. Üks ja seesama kokkuleppeosaline ei või anda sama numbrit teisele sõidukitüübile.
- 16.3. Teade sõidukitüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise või tüübikinnituse andmisest keeldumise kohta esitatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 2. lisas esitatud näidisele vastaval vormil.
- 16.4. Igale käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübile vastavale sõidukile kinnitatakse tüübikinnituse vormil kindlaksmääratud nähtavasse ja hõlpsasti juurdepääsetavasse kohta rahvusvaheline tüübikinnitusmärk, millel on:
- 16.4.1. ringiga ümbristatud E-täht, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽⁶⁾;
- 16.4.2. punktis 16.4.1 ettenähtud ringist paremal käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, tähis „A”, „I” või „AI”, mis näitab, kas sõiduk on kinnitatud seoses alarmsüsteemi, kasutustõkise või nende kombinatsiooniga, ning kriips ja tüübikinnitusnumber.
- 16.5. Kui sõiduk vastab ühe või mitme teise kokkuleppele lisatud eeskirja kohaselt tüübikinnituse saanud sõidukitüübile, ei pea käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse andnud riik punktis 16.4.1 nimetatud sümbolit kordama; sellisel juhul paigutatakse punktis 16.4.1 ettenähtud sümbolist paremale üksteise alla tulpa eeskirja numbrid ja tüübikinnitusnumbrid ning kõigi nende eeskirjade lisasümbolid, mille kohaselt on antud kinnitus riigis, mis on andnud kinnituse käesoleva eeskirja kohaselt.
- 16.6. Tüübikinnitusmärk peab olema selgesti loetav ja kustumatu.
- 16.7. Tüübikinnitusmärk peab asuma tootja paigaldatud sõiduki andmeplaadi läheduses või selle peal.
- 16.8. Tüübikinnitusemärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 5. lisas.
17. ÜLDSPETSIFIKATSIOONID
- 17.1. Alarmsüsteemid peavad olema projekteeritud ja valmistatud nii, et sõidukisse sissemurdmise või sõiduki rikkumise korral vallandub häiresignaal, ning need võivad sisaldada kasutustõkist.
- Häiresignaal peab olema helisignaal, mille kõrval võib kasutada optilisi häireseadmeid, või raadiohäire või eespool nimetatute kombinatsioon.
- 17.2. Alarmsüsteemidega varustatud sõidukid peavad vastama asjakohastele tehnonõuetele, eelkõige nõuetele seoses elektromagnetilise ühilduvusega.

⁽⁶⁾ Vt joonealune märkus 1.

- 17.3. Kui näiteks sisse- ja väljalülitamine või häire edastamine võib alarmsüsteemis toimuda raadio teel, peab süsteem vastama asjakohastele ETSI standarditele (vt joonealust märkust 2 punkti 5.3 kohta), nt EN 300 220-1 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-2 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-3 V1.1.1. (2000-09) ja EN 301 489-3 V1.2.1. (2000-08) (sh kõik soovituslikud nõuded). Alarmsüsteemi raadio teel sisse- ja väljalülitamise sagedus ja maksimaalne kiirgusvõimsus peab vastama CEPTi/ERCi (vt joonealust märkust 3 punkti 5.3 kohta) soovitusele nr 70-03 (17. veebruar 2000) lähitoimeseadmete kasutamise kohta (vt joonealust märkust 4 punkti 5.3 kohta).
- 17.4. Alarmsüsteem ja selle komponendid ei tohi aktiveeruda ettekatsetamatult, eriti mootori töötamise ajal.
- 17.5. Alarmsüsteemi rike või alarmsüsteemi vooluallika rike ei tohi mõjutada sõiduki ohutut käitamist.
- 17.6. Alarmsüsteem, selle komponendid ning nende mõjutatavad osad peavad olema paigaldatud nii, et võimalus seade kiiresti ja tähelepanu äratamata toimimatuks muuta või lõhkuda odavate, kergesti peidetavate tööriistade ning laiatarbekaubana kättesaadavate seadmete abil oleks võimalikult väike.
- 17.7. Süsteem peab olema paigaldatud nii, et ühes häiresignaali vooluahelas tekkinud lühise tõttu ei lakkaks töötamast ükski teine alarmsüsteemi funktsioon peale lühises vooluahela.
- 17.8. Alarmsüsteem võib sisaldada käesoleva eeskirja III osa nõuetele vastavat kasutustõkist.
18. ERISPETSIFIKATSIOONID
- 18.1. Kaitse ulatus
- 18.1.1. Erinõuded

Alarmsüsteem peab avastama ja andma märku vähemalt sõiduki uste, kapoti ja pagasiruumi avamisest. Valgusallikate, näiteks sõitjateruumi valgustuse rike või väljalülitumine ei tohi kontrollitoimingut häirida.

Tõhusate lisaandurite paigaldamine teabe/kuva saamiseks näiteks:

- a) sõidukisse sissemurdmisest (näiteks andurite abil sõitjateruumis, akendel), mis tahes klaaspinna purustamisest või
- b) katsest sõidukit ärandada (näiteks kaldeanduri abil)

on lubatud, kui võetakse meetmeid asjatu helisignaali vallandumise takistamiseks (valehäire, vt punkt 18.1.2).

Niivõrd kui kõnealused lisaandurid annavad häiresignaali ka pärast sissemurdmist (näiteks klaaspinna purustamine) või välismõjutuste tõttu (näiteks tuul), võib häiresignaal, mille paneb tööle üks eespool nimetatud anduritest, aktiveeruda kõige rohkem 10 korda alarmsüsteemi ühe aktiveeritud oleku jooksul.

Sellisel juhul piirab aktiveeritud oleku aega sõiduki kasutaja, kes lülitab süsteemi välja.

Teatavat liiki lisaandureid, näiteks sõitjateruumi andureid (ultraheli-, infrapunaandur) või kaldeandureid jne, on võimalik tahtlikult desaktiveerida. Sellisel juhul tuleb kõnealune tahtlik toiming sooritada iga kord enne alarmsüsteemi sisselülitamist. Andurid ei tohi olla desaktiveeritavad alarmsüsteemi sisselülitatud olekus.

- 18.1.2. Valehäire vastane kaitse
- 18.1.2.1. Tuleb tagada, et alarmsüsteem ei saaks sisse- ega väljalülitatud olekus vajaduseta tekitada helisignaali järgmistel juhtudel:
- a) löök sõiduki kerele: katse punkti 7.2.13 kohaselt;

- b) elektromagnetiline ühilduvus: katsed punkti 7.2.12 kohaselt;
- c) aku pingeline alanemine püsiva tühjenemise tõttu: katse punkti 7.2.14 kohaselt;
- d) sõitjateruumi anduri valehäire: katse punkti 7.2.15 kohaselt.
- 18.1.2.2. Kui tüübikinnituse taotleja suudab näiteks tehniliste andmete põhjal tõendada, et kaitse valehäire eest on rahuldavalt tagatud, võib tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus loobuda mõne eespool nimetatud katse tegemise nõudest.
- 18.2. Helisignaali
- 18.2.1. Üldised märkused
- Häiresignaali peab olema selgesti kuuldav ja äratuntav ning olulisel määral erinema muudest maanteeliikluses kasutatavatest helisignaalistest.
- Peale originaalvarustusse kuuluva helisignaalseadme võib paigaldada eraldi helisignaalseadme alarmsüsteemiga kontrollitavale alale, kus see peab olema kaitstud hõlpsa ja kiire juurdepääsu eest.
- Kui kasutatakse punkti 18.2.3.1 kohast eraldi helisignaalseadet, võib originaalvarustusse kuuluv standardhelisignaalseade olla samuti käivitav alarmsüsteemi abil, tingimusel et standardhelisignaalseadme (tavaliselt hõlpsamini ligipääsetav) mis tahes omavoliline kasutamine ei mõjuta eraldi helisignaalseadme töötamist.
- 18.2.2. Helisignaali kestus
- minimaalselt: 25 s
- maksimaalselt: 30 s.
- Helisignaali tohib korduda alles pärast sõiduki järgmist lubamatut puudutamist, st pärast eespool nimetatud ajavahemikku.
- (Piiirangud: vt punktid 18.1.1 ja 18.1.2)
- Alarmsüsteemi väljalülitamisel peab helisignaali kohe katkema.
- 18.2.3. Spetsifikatsioonid seoses helisignaali
- 18.2.3.1. Püsitonaalsusega heliseade (muutumatu sagedusspekter), nt autopasuad: akustilised ja muud andmed eeskirja nr 28 I osa kohaselt
- Katkendlik signaal (siselülitatud/väljalülitatud):
- Käivitussagedus(2 ± 1) Hz
- Tööaeg = pausiaeg ± 10 %
- 18.2.3.2. Sageduse modulatsiooniga helisignaalseade: akustilised ja muud andmed eeskirja nr 28 I osa kohaselt, kuid siire laialt sagedusalalt eespool nimetatud sagedusalale (1 800 – 3 550 Hz) toimub mõlemas suunas samal viisil.
- Siirdesagedus (2 ± 1) Hz
- 18.2.3.3. Helitase
- Heliallikas peab olema:
- a) Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 28 I osa kohaselt kinnitatud helisignaalseade või
- b) Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 28 I osa punktide 6.1 ja 6.2 nõuetele vastav seade. Kui heliallikas on muu kui originaalvarustusse kuuluv helisignaalseade, võib minimaalset helitaset vähendada kuni 100 dB (A), mõõdetuna Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 28 I osas ettenähtud tingimuste kohaselt.

- 18.3. Optiline signaal, kui see on paigaldatud
- 18.3.1. Üldised märkused
- Sõidukisse sissemurdmise või sõiduki rikkumise korral peab seade aktiveerima optilise signaali, mida on kirjeldatud punktides 18.3.2 ja 18.3.3.
- 18.3.2. Optilise signaali kestus
- Optiline signaal kestab 25 sekundist 5 minutini alates häire aktiveerimisest. Alarmsüsteemi väljalülitamisel peab signaal kohe katkema.
- 18.3.3. Optilise signaali tüüp
- Sõiduki kõigi suunatulelaternate ja/või sõitjateruumi tulede, sh kõigi sama vooluahela valgusallikate vilkumine
- Käivitussagedus(2 ± 1) Hz
- Seoses helisignaali on lubatud ka asünkroonsed signaalid.
- Tööaeg = pausiaeg ± 10 %
- 18.4. Raadiohäire (piipar), kui see on paigaldatud
- Alarmsüsteem võib sisaldada seadet häire edastamiseks raadio teel.
- 18.5. Alarmsüsteemi sisselülitamislukk
- 18.5.1. Töötava mootori puhul ei tohi alarmsüsteemi tahtlik või ettekatsetamatu sisselülitamine võimalik olla.
- 18.6. Alarmsüsteemi sisse- ja väljalülitamine
- 18.6.1. Sisselülitamine
- Lubatud on kõik nõuetekohased alarmsüsteemi sisselülitamise vahendid, kui need ei põhjusta valehäireid.
- 18.6.2. Väljalülitamine
- Alarmsüsteem lülitatakse välja ühe järgmise seadme või seadmete kombinatsiooni abil. Muud võrdväärse tõhususega seadmed on lubatud.
- 18.6.2.1. Mehaaniline võti (vastab käesoleva eeskirja 10. lisa nõuetele), mida võib kombineerida väljastpoolt käitatava kesklukustussüsteemiga, millel on vähemalt 1 000 varianti.
- 18.6.2.2. Elektriline/elektroniline seade, näiteks kaugjuhtimispult, millel on vähemalt 50 000 varianti ning inkorporeeritud pöördkood ja/või minimaalne skaneerimisaeg 10 päeva, näiteks väikseima, 50 000 variandi puhul kuni 5 000 varianti 24 tunni kohta.
- 18.6.2.3. Mehaaniline võti või kaitstavas sõitjateruumis paiknev elektriline/elektroniline seade sisenemise ja väljumise viivitusajaga.
- 18.7. Väljumise viivitusae
- Kui alarmsüsteemi sisse lülitav seade on paigaldatud kaitstavale alale, peab olema jäetud viivitusae sõidukist väljumiseks. Väljumise viivitusaja pikkuseks võib määrata 15 kuni 45 sekundit pärast lülitati aktiveerimist. Viivitusaja võib seada vastavalt kasutaja vajadustele.
- 18.8. Sisenemise viivitusae
- Kui alarmsüsteemi välja lülitav seade on paigaldatud kaitstavale alale, peab heli- ja optilise signaali aktiveerimisele eelnema viivitusae pikkusega vähemalt 5 sekundit, kuid mitte üle 15 sekundi. Viivitusaja võib seada vastavalt kasutaja vajadustele.

- 18.9. Olekuekraan
- 18.9.1. Teabe edastamiseks alarmsüsteemi oleku kohta (siselülitatud, väljalülitatud, häireseadme sisselülitamise aeg, häireseade on aktiveeritud) on lubatud optilised ekraanid sees- ja väljaspool sõitjateruumi. Sõitjateruumist väljaspool asuvate optiliste signaalide intensiivsus ei tohi ületada 0,5 cd.
- 18.9.2. Kui antakse teavet lühiajalise dünaamilise protsessi kohta, nt sisselülitatud olekust väljalülitatud olekusse minek ja vastupidi, peab see olema optiline kooskõlas punktiga 18.9.1. Optilise signaali saab tekitada ka suunatulelaternate ja/või sõitjateruumi lambi (lampide) samaaegse toimimise abil, tingimusel et suunatulelaternate optilise signaali kestus ei ületa 3 sekundit.
- 18.10. Energiavarustus
- Alarmsüsteemi toiteallikas võib olla sõiduki aku või laetav aku. Võimaluse korral võib kasutada veel üht akut või laetavat akut. Neid ei tohi mingil juhul kasutada sõiduki elektrisüsteemi muude osade toitmiseks.
- 18.11. Spetsifikatsioonid seoses valikuliste funktsioonidega
- 18.11.1. Autokontroll, automaatne rikkeindikaator
- Alarmsüsteemi sisselülitamisel peab autokontrolli abil (usaldusväärse kontrolli) olema võimalik avastada ebatavalised asjaolud, näiteks avatud uksed jne, ning nendest teatada.
- 18.11.2. Paanikaseade
- Lubatud on optiline ja/või helisignaali ja/või raadiohäire, olenemata alarmsüsteemi olekust (sisse- või väljalülitatud) ja/või funktsioonist. Selline häire käivitatakse sõiduki seest ning see ei tohi mõjutada alarmsüsteemi olekut (sisse- või väljalülitatud). Sõiduki kasutaja peab saama paanikaseadme ka välja lülitada. Helisignaali puhul ei ole ühe aktiveerimise ajal tekitatava heli kestus piiratud. Paanikaseade ei tohi mootorit lukustada ega seda töötamise ajal peatada.
19. KATSETINGIMUSED
- Kõiki sõiduki alarmsüsteemi või alarmsüsteemi komponente katsetatakse punktis 7 kirjeldatud korras.
- Seda nõuet ei kohaldata:
- 19.1. komponentide suhtes, mis paigaldatakse või mida katsetatakse sõiduki osana, olenemata sellest, kas sõiduki alarmsüsteem või alarmsüsteem on paigaldatud või mitte (näiteks laternad), või
- 19.2. komponentide suhtes, mida on eelnevalt katsetatud sõiduki osana ning mille kohta on olemas dokumentaalsed tõendid.
20. JUHENDID
- Iga sõidukiga peab kaasas olema:
- 20.1. kasutusjuhend;
- 20.2. hooldusjuhend;
- 20.3. üldist laadi hoiatus seoses ohuga, mis tuleneb süsteemi mis tahes ümberehitamisest või täiendamisest.
21. SÕIDUKITÜÜBI MUUTMINE JA TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMINE
- 21.1. Igast sõidukitüübis tehtavast muudatusest tuleb teavitada asjaomasele sõidukitüübile tüübi kinnituse andnud haldusasutust.
- Seejärel võib kõnealune asutus kas:
- 21.1.1. võtta seisukoha, et tehtud muudatused ei mõju tõenäoliselt kahjustavalt ja et sõiduk vastab igal juhul endiselt nõuetele, või

- 21.1.2. nõuda tehniliselt teenistuselt täiendavat katsearuannet.
- 21.2. Tüübikinnituse andmisest või selle andmisest keeldumisest teatatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele punktis 16.3 kindlaksmääratud korras.
- 21.3. Tüübikinnituse laienduse andnud pädev asutus määrab igale laienduse kohta koostatud teatisevormile seerianumbri.
22. TOOTMISE VASTAVUS NÕUETELE
- Tootmise nõuetele vastavust tuleb kontrollida kooskõlas kokkuleppe 2. liitega (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ning see peab vastama järgmistele nõuetele.
- 22.1. Iga käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse saanud sõiduk peab olema valmistatud nii, et see vastab kinnitatud tüübile, täites punktides 17, 18 ja 19 sätestatud nõudeid.
- 22.2. Tüübikinnituse andnud asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses rakendatavaid vastavuskontrolli meetodeid. Neid kontrole tehakse tavaliselt kord kahe aasta jooksul.
23. KARISTUSED TOOTMISE NÕUETELE MITTEVASTAVUSE KORRAL
- 23.1. Sõidukitüübile käesoleva eeskirja kohaselt antud tüübikinnituse võib tühistada, kui punktis 22 sätestatud nõuded ei ole täidetud.
- 23.2. Kui käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tühistab tüübikinnituse, mille ta on varem andnud, teatab ta sellest kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele, saates neile teatise, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 2. lisas esitatud näidisele.
24. TOOTMISE LÕPLIKKU PEATAMIST
- Kui tüübikinnituse omanik lõpetab käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübi tootmise, teatab ta sellest kohe tüübikinnituse andnud asutusele.
- Pärast asjaomase teatise saamist teavitab kõnealune asutus sellest teisi käesolevat eeskirja kohaldavaid kokkuleppeosalisi teatisega, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 2. lisas esitatud näidisele.
25. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE JA HALDUSASUTUSTE NIMED JA AADRESSID
- Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised peavad edastama ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning nende tüübikinnitusi andvate haldusasutuste nimed ja aadressid, kellele tuleb saata teistes riikides välja antud tunnistused tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse tühistamise kohta.
- III OSA — KASUTUSTÕKISE TÜÜBIKINNITUS JA SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUS SEOS KASUTUSTÕKISEGA
26. MÕISTED
- Käesoleva eeskirja III osas kasutatakse järgmisi mõisteid:
- 26.1. „kasutustõkis” – seade, mis on ette nähtud sõiduki oma jõuallika abil toimuva liikumise takistamiseks (omavolilise kasutamise takistamine);
- 26.2. „juhtseade” – seade kasutustõkise sisse- ja väljalülitamiseks;
- 26.3. „olekuekraan” – seade kasutustõkise oleku näitamiseks (sisse-/väljalülitatud, sisselülitatud asendi muutumine väljalülitatud asendiks ja vastupidi);
- 26.4. „sisselülitatud olek” – olek, milles sõiduk ei saa liikuda oma jõuallika abil;

- 26.5. „väljalülitatud olek” – olek, milles sõiduk saab tavapäraselt liikuda;
- 26.6. „võti” – seade, mis on projekteeritud ja valmistatud üksnes selle seadmega kasutatavaks projekteeritud ja ehitatud lukustusüsteemi avamiseks ja lukustamiseks;
- 26.7. „lukustusseadme kaitseade” – seade, mis lukustab kasutustökise väljalülitatud olekus;
- 26.8. „pöördkood” – elektrooniline kood, mis koosneb mitmest elemendist, mille kombinatsioon muutub juhuslikkuse põhimõttel pärast ülekandeseadme iga kasutamist.
- 26.9. „kasutustökise tüüp” – süsteemid, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste näitajate poolest:
- a) tootja kaubanimi või kaubamärk,
 - b) juhtseadme liik,
 - c) mõju sõiduki asjaomas(t)ele süsteemi(de)le (nagu on osutatud punktis 32.1);
- 26.10. „sõidukitüüp seoses kasutustökisega” – sõidukid, mis ei erine üksteisest järgmiste oluliste näitajate poolest:
- a) tootja kaubanimi või kaubamärk,
 - b) sõiduki omadused, mis mõjutavad märkimisväärselt kasutustökise töötamist,
 - c) kasutustökise tüüp ja ehitus.
27. KASUTUSTÖKISE TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
- 27.1. Kasutustökise tüübi kinnituse taotluse peab esitama kasutustökise tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 27.2. Iga kasutustökise tüübi puhul tuleb taotlusele lisada:
- 27.2.1. teatis, mis on koostatud vastavalt 1A lisa 1. osas esitatud näidisele ning milles kirjeldatakse kasutustökise tehnilisi näitajaid, ettekatsetamatu käivitamise vastu võetavaid meetmeid ning selle paigaldamise meetodit kõikidele sõiduki markidele ja tüüpidele, millele kasutustökis on ette nähtud;
- 27.2.2. kinnitatava kasutustökise tüübi kolm näidist koos kõigi kasutustökise komponentidega. Igal põhikomponendil peab olema selgelt ja kustumatult märgitud taotleja kaubanimi või kaubamärk ja asjaomase komponendi tüübmärgistus;
- 27.2.3. üks või mitu kinnitatava kasutustökisega varustatud sõidukit, mille on valinud taotluse esitaja kokkuleppel tüübi kinnituskatsete eest vastutava tehnilise teenistusega;
- 27.2.4. kolmes eksemplaris juhendid kooskõlas punktiga 34.
28. SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE
- 28.1. Kui käesoleva eeskirja III osa kohaselt kinnitamiseks esitatavale sõidukile on paigaldatud käesoleva eeskirja III osa kohaselt kinnitatud kasutustökis, ei korrata kasutustökise käesoleva eeskirja III osa kohaselt kinnitamisel nõutavaid katseid.
- 28.2. Sõiduki tüübi kinnituse taotluse seoses sõiduki kasutustökisega peab esitama sõiduki tootja või tema nõuetekohaselt volitatud esindaja.
- 28.3. Taotlusele tuleb lisada teatis, mis on koostatud vastavalt 1A lisa 2. või 3. osas esitatud näidisele ning milles kirjeldatakse kasutustökise tehnilisi näitajaid ja selle paigaldamise meetodit kõikidele sõiduki markidele ja tüüpidele, millele kasutustökis on ette nähtud.

- 28.4. Tüübikinnituskatsete eest vastutavale tehnilisele teenistusele tuleb esitada kinnitatavat sõidukitüüpi esindav sõiduk.
- 28.5. Vastuvõetav on ka sõiduk, millel ei ole kõiki asjaomasele tüübile vastavaid komponente, tingimusel et taotleja suudab pädevale asutusele rahuldavalt tõendada, et komponentide puudumine ei mõjuta kontrolli tulemusi käesoleva eeskirja nõuete seisukohast.
- 28.6. Kui kasutatakse käesoleva eeskirja III osa kohaselt kinnitatud kasutustõkist, esitatakse tehnilisele teenistusele ka kasutustõkisele tüübikinnituse andmise teatis.
29. KASUTUSTÕKISE TÜÜBIKINNITUS
- 29.1. Kui käesoleva eeskirja kohaselt tüübikinnituseks esitatud kasutustõkis vastab punktide 31, 32 ja 33 nõuetele, antakse sellele kasutustõkise tüübile kinnitus.
- 29.2. Igale tüübikinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest numbrit (eeskirja praegusel kujul 01, mis vastab 01-seeria muudatustele) näitavad kinnituse andmise ajaks käesolevasse eeskirja viimati tehtud suurimate tehniliste muudatuste seeriat. Üks ja sama kokkuleppeosaline ei tohi anda sama tüübikinnitusnumbrit teisele kasutustõkise tüübile.
- 29.3. Teade kasutustõkise tüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise või tüübikinnituse andmisest keeldumise kohta esitatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 3. lisas esitatud näidisele vastaval vormil.
- 29.4. Käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud kasutustõkise tüübile vastava kasutustõkise põhikomponendile (põhikomponentidele) tuleb paigaldada tüübikinnituse vormil kindlaksmääratud hästi märgatavasse ja hõlpsasti juurdepääsetavasse kohta rahvusvaheline tüübikinnitusmärk, millel on:
- 29.4.1. ringiga ümbritsetud E-täht, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber (7);
- 29.4.2. punktis 29.4.1 ettenähtud ringi lähedal käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, tähis „A”, „I” või „AI”, mis näitab, kas süsteem on sõiduki alarmsüsteem, kasutustõkis või nende kombinatsioon, ning kriips ja tüübikinnitusnumber.
- 29.5. Tüübikinnitusmärk peab olema selgesti loetav ja kustumatu.
- 29.6. Tüübikinnitusmärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 5. lisas.
- 29.7. Alternatiivina punktis 29.4 kirjeldatud tüübikinnitusmärgile antakse igale müügiks pakutavale kasutustõkisele välja vastavussertifikaat.

Kasutustõkise tootja, kes annab sõiduki tootjale originaalseadmena sõidukimudelile või sõidukimudelile seeriale paigaldatava kasutustõkise, mis on kinnitatud, kuid märgistamata, peab sõiduki tootjale andma piisava arvu vastavussertifikaadi eksemplare, et tootja saaks käesoleva eeskirja punkti 30 kohase sõiduki tüübikinnituse.

Kui kasutustõkis koosneb eraldi komponentidest, peab põhikomponendil (põhikomponentidel) olema kontrollmärk ning vastavussertifikaadis kontrollmärkide loetelu.

Vastavussertifikaadi näidis on esitatud käesoleva eeskirja 6. lisas.

30. SÕIDUKI TÜÜBIKINNITUS
- 30.1. Kui käesoleva eeskirja kohaselt tüübikinnituseks esitatud sõiduk vastab punktide 31, 32 ja 33 nõuetele, antakse sellele sõidukitüübile kinnitus.
- 30.2. Igale tüübikinnituse saanud tüübile antakse tüübikinnitusnumber. Selle kaks esimest numbrit (eeskirja praegusel kujul 01, mis vastab 01-seeria muudatustele) näitavad kinnituse andmise ajaks käesolevasse eeskirja viimati tehtud suurimate tehniliste muudatuste seeriat. Üks ja seesama kokkuleppeosaline ei või anda sama numbrit teisele sõidukitüübile.

(7) Vt joonealune märkus 1.

- 30.3. Teade sõidukitüübile käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise või tüübikinnituse andmisest keeldumise kohta esitatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele käesoleva eeskirja 4. lisas esitatud näidisele vastaval vormil.
- 30.4. Igale käesoleva eeskirja kohaselt kinnitatud sõidukitüübile vastavale sõidukile kinnitatakse tüübikinnituse vormil kindlaksmääratud nähtavasse ja hõlpsasti juurdepääsetavasse kohta rahvusvaheline tüübikinnitusmärk, millel on:
- 30.4.1. ringiga ümbritsetud E-täht, millele järgneb tüübikinnituse andnud riigi tunnusnumber ⁽⁸⁾;
- 30.4.2. punktis 30.4.1 ettenähtud ringist paremal käesoleva eeskirja number, millele järgneb R-täht, tähis „A”, „I” või „AI”, mis näitab, kas sõiduk on kinnitatud seoses alarmsüsteemi, kasutustõkise või nende kombinatsiooniga, ning kriips ja tüübikinnitusnumber.
- 30.5. Kui sõiduk vastab käesoleva eeskirja kohaselt tüübikinnituse andnud riigis sõidukitüübile, mis on saanud tüübikinnituse vastavalt ühele või mitmele kokkuleppele lisatud muule eeskirjale, ei pea punktis 30.4.1 ettenähtud sümbolit kordama; sellisel juhul paigutatakse punktis 30.4.1 ettenähtud sümbolist paremale üksteise alla tulpa eeskirja numbrid ja tüübikinnitusnumbrid ning kõigi nende eeskirjade lisasümbolid, mille kohaselt on antud kinnitus riigis, mis on andnud kinnituse käesoleva eeskirja kohaselt.
- 30.6. Tüübikinnitusmärk peab olema selgesti loetav ja kustumatu.
- 30.7. Tüübikinnitusmärk peab asuma tootja paigaldatud sõiduki andmeplaadi läheduses või selle peal.
- 30.8. Tüübikinnitusemärgi kujunduse näidised on esitatud käesoleva eeskirja 5. lisas.
31. ÜLDSPETSIFIKATSIOONID
- 31.1. Kasutustõkis peab olema sisse- ja väljalülitatav kõnealuste nõuete kohaselt.
- 31.2. Kui näiteks sisse- ja väljalülitamine või häire edastamine võib kasutustõkises toimuda raadio teel, peab kasutustõkis vastama asjakohastele ETSI standarditele (vt joonealust märkust 2 punkti 5.3 kohta), nt EN 300 220-1 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-2 V1.3.1. (2000-09), EN 300 220-3 V1.1.1. (2000-09) ja EN 301 489-3 V1.2.1. (2000-08) (sh kõik soovituslikud nõuded). Kasutustõkise raadio teel sisse- ja väljalülitamise sagedus ja maksimaalne kiirusvõimsus peab vastama CEPTi/ERCi (vt joonealust märkust 3 punkti 5.3 kohta) soovitusetele nr 70-03 (17. veebruar 2000) lähitoimeseadmete kasutamise kohta (vt joonealust märkust 4 punkti 5.3 kohta).
- 31.3. Kasutustõkis peab olema projekteeritud ja paigaldatud nii, et iga kõnealuse seadmega varustatud sõiduk vastab endiselt tehnonõuetele.
- 31.4. Kasutustõkis ei tohi minna sisselülitatud olekusse, kui süütevõti on mootori töötamise asendis, v.a juhul, kui:
- a) sõidukit kasutatakse või seda kavatakse kasutada kiirabi-, tuletõrje- või politseiautona, või
- b) mootor peab:
- i) juhtima masinaid, mis moodustavad osa sõidukist või on sellele paigaldatud muul otstarbel kui sõiduki juhtimine, või
- ii) hoidma sõiduki akude täituvuse asjaomaste masinate või seadmete juhtimiseks vajalikul tasemel;
- ning sõiduk on seisvas asendis ja seisupidur on peal. Kõnealuse erandi kasutamisel osutatakse sellele teatise *addendum*i punktis 2 (käesoleva eeskirja 2. lisa).

⁽⁸⁾ Vt joonealune märkus 1.

- 31.5. Kasutustõkist ei tohi olla võimalik püsivalt lukustusseadme kaitsest lahutada.
- 31.6. Kasutustõkis peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et sõidukile paigaldatuna ei mõjuta see isegi rikke korral sõiduki ettenähtud funktsiooni ja ohutut käitamist.
- 31.7. Kasutustõkis peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et tootja juhendi kohaselt sõidukile paigaldatud seadet ei ole võimalik kiiresti ja tähelepanu äratamata kasutamiskõlbmatuks muuta ega lõhkuda, kasutades näiteks odavaid, kergesti peidetavaid ning laiatarbekaubana kättesaadavaid ning võltsitud tööriistu või seadmeid. Olulise tähtsusega komponendi või koostu asendamine kasutustõkisest mööda pääsemiseks peab olema raske ja aeganõudev.
- 31.8. Kasutustõkis peab olema projekteeritud ja valmistatud nii, et tootja juhendi kohaselt sõidukile paigaldatud seadmel oleks sõiduki keskkonnas mõistlik kasutusiga (katsetamise kohta vt punkt 33). Eelkõige ei tohi kasutustõkise paigaldamine kahjustada sõiduki elektroonikasüsteemide elektrilisi omadusi (kaabli ristlõiked, kontaktikaitse jne).
- 31.9. Kasutustõkis võib olla kombineeritud muude sõiduki süsteemidega või nendesse integreeritud (näiteks mootori juhtseadmed, alarmsüsteemid).
- 31.10. Kasutustõkis ei tohi takistada sõiduki pidurite vabastamist, välja arvatud juhul, kui tegu on kasutustõkisega, mis takistab pneumaatilisel vabastatavate vedruakude vabastamist⁽⁹⁾ ning töötab sel viisil tavapärasel kasutamisel või rikkeolukordades, kusjuures täidetud on käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse taotlemise ajal kehtivad eeskirja nr 13 tehnonõuded.
- Käesolevale punktile vastav kasutustõkis, mis takistab pneumaatilisel vabastatavate vedruakude vabastamist, peab igal juhul täitma käesolevas eeskirjas sätestatud tehnonõudeid.
- 31.11. Kasutustõkise toimimine ei tohi hõlmata sõiduki pidurite rakendamist.
32. ERISPETSIFIKATSIOONID
- 32.1. Kaitse ulatus
- 32.1.1. Kasutustõkis peab olema projekteeritud nii, et sõiduki oma jõuallika varal töötamine oleks takistatud vähemalt ühe järgmise vahendi abil:
- 32.1.1.1. sõiduki vähemalt kahe eraldiasetseva vooluahela katkestamine, mis on vajalikud sõiduki töötamiseks oma jõuallika abil (näiteks mootori käivitamine, süüde, mootori toide, pneumaatilisel vabastatavad vedruakud jne), jaemüüjijärgse paigaldamise korral või juhul, kui sõidukil on diiselmootor;
- 32.1.1.2. vähemalt ühe sõiduki töötamiseks vajaliku juhtimisseadise toimimisse sekkumine koodi abil.
- 32.1.2. Kasutustõkise paigaldamine katalüüsjärelpõletiga varustatud sõidukile ei tohi põhjustada põletamata kütuse sattumist väljalaskesüsteemi.
- 32.2. Töökindlus
- Töökindlus saavutatakse kasutustõkise nõuetekohase projekteerimise abil, kusjuures arvesse võetakse konkreetseid keskkonnatingimusi sõidukis (vt punktid 31.8 ja 33).
- 32.3. Toimimiskindlus
- Tuleb tagada, et kasutustõkise olek (sisse- või väljalülitatud) ei muutuks pärast ükskõik millist punktis 33 ettenähtud katset.
- 32.4. Kasutustõkise sisselülitamine
- 32.4.1. Kasutustõkis peab sisse lülituma juhi täiendava toiminguta vähemalt ühel järgmisel juhul:

⁽⁹⁾ Määratletud eeskirja nr 13 8. lisas. Eeskirja on muudetud.

- a) süütevõtme pööramine süütelukus asendisse „0” ning ühe ukse aktiveerimine; peale selle on lubatud, et vahetult enne sõiduki tavapärasest käivitamist või sellise käivitamise ajal võivad väljalülituvad kasutustökised sisse lülituda, kui süüde katkestatakse;
- b) kõige rohkem 1 minut pärast võtme eemaldamist süütelukust.
- 32.4.2. Kui kasutustökis võib vastavalt punktile 31.4 sisse lülituda, kui süütevõti on mootori töötamise asendis, võib kasutustökis sisse lülituda ka juhiukse avamisel ja/või sõiduki kasutaja tahtlikul lülitamisel.
- 32.5. Väljalülitamine
- 32.5.1. Väljalülitamine toimub ühe järgmise seadme või seadmete kombinatsiooni abil. Muud võrdväärse tõhususe ja töökindlusega seadmed on lubatud.
- 32.5.1.1. Klaviatuur vähemalt 10 000 variandiga üksikult valitava koodi sisestamiseks.
- 32.5.1.2. Elektriline/elektroniline seade, näiteks kaugjuhtimispult, millel on vähemalt 50 000 varianti ning inkorporeeritud pöördkood ja/või minimaalne skaneerimisaeg 10 päeva, näiteks väikseima, 50 000 variandi puhul kuni 5 000 varianti 24 tunni kohta.
- 32.5.1.3. Kui kasutustökis lülitatakse välja kaugjuhtimise teel, peab kasutustökis minema tagasi sisselülitatud olekusse 5 minuti jooksul pärast väljalülitumist, kui süüteseadmes ei ole tehtud täiendavat toimingut.
- 32.6. Olekuekraan
- 32.6.1. Teabe edastamiseks kasutustökise oleku kohta (sisse-/väljalülitatud, sisselülitatud asendi muutumine väljalülitatud asendiks ja vastupidi) on lubatud optilised ekraanid sees- ja väljaspool sõitjateruumi. Sõitjateruumist väljaspool asuvate optiliste signaalide intensiivsus ei tohi ületada 0,5 cd.
- 32.6.2. Kui antakse teavet lühiajalise dünaamilise protsessi kohta, nt sisselülitatud olekust väljalülitatud olekusse minek ja vastupidi, peab see olema optiline kooskõlas punktiga 32.6.1. Optilise signaali saab tekitada ka suunatulelaternate ja/või sõitjateruumi lambi (lampide) samaaegse toimimise abil, tingimusel et suunatulelaternate optilise signaali kestus ei ületa 3 sekundit.
33. TÖÖPARAMETRID JA KATSETINGIMUSED
- 33.1. Tööparameetrid
- Kõik kasutustökise komponendid peavad vastama käesoleva eeskirja punktis 7 ettenähtud nõuetele.
- Seda nõuet ei kohaldata:
- komponentide suhtes, mis paigaldatakse või mida katsetatakse sõiduki osana, olenemata sellest, kas kasutustökis on paigaldatud või mitte (näiteks laternad), või
- komponentide suhtes, mida on eelnevalt katsetatud sõiduki osana ning mille kohta on olemas dokumentaalsed tõendid.
- 33.2. Katsetingimused
- Kõik katsed tehakse järjestikku ühel kasutustökisel. Katsetamise eest vastutava asutuse äranägemisel võib kasutada muid näidiseid, kui ollakse seisukohal, et see ei mõjuta teiste katsete tulemusi.
- 33.3. Töökindluskatse
- Kui kõik allpool nimetatud katsed on tehtud, katsetatakse kasutustökist käesoleva eeskirja punktis 7.2.1.2 kirjeldatud tavapära katsetingimustes, et kontrollida seadme jätkuvat normaalset töötamist. Vajaduse korral võib enne katset asendada sulavkaitsmed.
- Kõik kasutustökise komponendid peavad vastama käesoleva eeskirja punktides 7.2.2 kuni 7.2.8 ja punktis 7.2.12 ettenähtud nõuetele.

34. JUHENDID

(Punkte 34.1 kuni 34.3 kohaldatakse ainult paigaldamise suhtes pärast jaemüüki).

Iga kasutustõkisega peab kaasas olema:

34.1. paigaldamisjuhend:

34.1.1. sõidukite ja sõidukimudelite loetelu, millele paigaldamiseks seade on ette nähtud. Loetelu võib olla spetsiifiline või üldine, näiteks „kõik bensiinimootori ja 12-voldise negatiivse maandusega akudega autod”;

34.1.2. fotode ja/või väga selgete joonistega illustreeritud paigaldamisviis;

34.1.3. tootja antud üksikasjalik paigaldamisjuhend peab tagama, et kui pädev paigaldaja järgib juhendit nõuetekohaselt, ei mõjutata sõiduki turvalisust ega töökindlust;

34.1.4. tootja antud paigaldamisjuhendis esitatakse kasutustõkise elektrienergiaga seotud nõuded ning antakse vajaduse korral soovitusi võimsama aku kasutamiseks;

34.1.5. tootja peab teatavaks tegema sõiduki paigaldamisele järgnevate kontrollimistega seotud üksikasjad. Erilist tähelepanu tuleb pöörata ohutusseadistele;

34.2. paigaldamissertifikaadi vorm, mille näidis on esitatud 7. lisas;

34.3. üldine selgitus kasutustõkise ostjale, milles juhitakse ostja tähelepanu järgmistele asjaoludele:

34.3.1. kasutustõkis peab olema paigaldatud tootja juhendi kohaselt;

34.3.2. soovitatav on valida hea paigaldaja (asjakohaste paigaldajate leidmiseks võib ühendust võtta kasutustõkise tootjaga);

34.3.3. kasutustõkisega kaasas oleva paigaldamissertifikaadi peaks täitma paigaldaja;

34.4. kasutusjuhend;

34.5. hooldusjuhend;

34.6. üldist laadi hoiatus seoses kasutustõkise mis tahes ümberehitamisest või täiendamisest tuleneva ohuga; selliste ümberehitamiste või täiendamiste tõttu kaotab punktis 34.2 nimetatud paigaldamissertifikaat automaatselt kehtivuse.

35. KASUTUSTÕKISE TÜÜBI JA SÕIDUKITÜÜBI MUUTMINE JA TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMINE

Igast kasutustõkise tüübis tehtavast muudatusest tuleb teavitada asjaomase kasutustõkise tüübile tüüvikinnituse andnud haldusasutust.

Seejärel võib kõnealune asutus kas:

a) võtta seisukoha, et tehtud muudatused ei mõju tõenäoliselt kahjustavalt ja et kasutustõkis või sõiduk vastab igal juhul endiselt nõuetele või

b) nõuda katsete tegemise eest vastutavalt tehniliselt teenistuselt täiendavat katsearuannet mõne või kõikide käesoleva eeskirja punktides 31, 32 ja 33 kirjeldatud katsete kohta.

Tüüvikinnituse andmisest või selle andmisest keeldumisest teatatakse käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele punktis 29.3 kindlaksmääratud korras.

Tüüvikinnituse laienduse andnud pädev asutus määrab igale laienduse kohta koostatud teatisevormile seerianumbri.

36. TOOTMISE VASTAVUS NÕUETELE

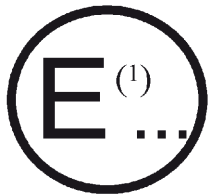
Tootmise nõuetele vastavust tuleb kontrollida kooskõlas kokkuleppe 2. liitega (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2) ning see peab vastama järgmistele nõuetele.

- 36.1. Iga käesoleva eeskirja kohase tüübikinnituse saanud kasutustõkis või kasutustõkisega seoses tüübikinnituse saanud sõiduk peab olema valmistatud nii, et see vastab kinnitatud tüübile, täites punktides 31, 32 ja 33 sätestatud nõudeid.
- 36.2. Tüübikinnituse andnud asutus võib igal ajal kontrollida igas tootmisüksuses rakendatavaid vastavuskontrolli meetodeid. Neid kontrolle tehakse tavaliselt kord kahe aasta jooksul.
37. KARISTUSED TOOTMISE NÕUETELE MITTEVASTAVUSE KORRAL
- 37.1. Kasutustõkisele või sõidukile käesoleva eeskirja kohaselt antud tüübikinnituse võib tühistada, kui punktis 36 sätestatud nõuded ei ole täidetud.
- 37.2. Kui käesolevat eeskirja kohaldav kokkuleppeosaline tühistab tüübikinnituse, mille ta on varem andnud, teatab ta sellest kohe teistele käesolevat eeskirja kohaldavatele kokkuleppeosalistele, saates neile teatise, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 3. ja 4. lisas esitatud näidistele.
38. TOOTMISE LÕPLIKKU PEATAMIST
- Kui tüübikinnituse omanik lõpetab käesoleva eeskirja kohaselt kinnituse saanud kasutustõkise või sõidukitüübi tootmise, teatab ta sellest tüübikinnituse andnud asutusele.
- Pärast asjaomase teatise saamist teavitab kõnealune asutus sellest teisi käesolevat eeskirja kohaldavaid kokkuleppeosalisi teatisega, mille vorm vastab käesoleva eeskirja 4. lisas esitatud näidisele.
39. ÜLEMINEKUSÄTTED
- 39.1. Kasutustõkise tüübikinnitus
- 39.1.1. 36 kuud pärast 01-seeria muudatuste 4. täienduse jõustumiskuupäeva annavad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised tüübikinnitusi üksnes siis, kui kinnitav sõidukiosa või eraldi seadmestiku tüüp vastab käesoleva eeskirja nõuetele, mida on muudetud 01-seeria muudatuste 4. täiendusega.
- 39.1.2. Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised jätkavad kinnituste andmist nendele sõiduki-osadele või eraldi seadmestike tüüpidele, mis vastavad eelmiste seeriade muudatustega muudetud käesoleva eeskirja algversiooni nõuetele, eeldusel et asjaomane komponent või eraldi seadmestik on ettenähtud paigaldamiseks kasutusel olevale sõidukile varuosana ning tehniliselt pole võimalik paigaldada sõidukiosa või eraldi seadmestikku, mis vastab 01-seeria muudatuste 4. täiendusega muudetud käesoleva eeskirja nõuetele.
- 39.2. Sõiduki tüübikinnitus
- 39.2.1. 36 kuud pärast 01-seeria muudatuste 4. täienduse jõustumiskuupäeva annavad käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised tüübikinnitusi üksnes siis, kui kinnitav sõidukitüüp vastab käesoleva eeskirja nõuetele, mida on muudetud 01-seeria muudatuste 4. täiendusega.
40. TÜÜBIKINNITUSKATSETE EEST VASTUTAVATE TEHNILISTE TEENISTUSTE JA HALDUSASUTUSTE NIMED JA AADRESSID
- Käesolevat eeskirja kohaldavad kokkuleppeosalised peavad edastama ÜRO sekretariaadile tüübikinnituskatsete eest vastutavate tehniliste teenistuste ning nende tüübikinnitusi andvate haldusasutuste nimed ja aadressid, kellele tuleb saata teistes riikides välja antud tunnistused tüübikinnituse andmise, tüübikinnituse laiendamise, tüübikinnituse andmisest keeldumise või tüübikinnituse tühistamise kohta.
-

1. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi

.....

milles käsitletakse sõiduki alarmsüsteemi: ⁽²⁾ TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPLIKKU PEATAMIST

kooskõlas eeskirja nr 97 I osaga.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Sõiduki alarmsüsteemi kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõiduki alarmsüsteemi tüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Sõiduki alarmsüsteemi ja (vajaduse korral) kasutustõkise lühikirjeldus:
6. Sõidukitüüp, millele on sõiduki alarmsüsteemi katsetatud:
7. Süsteem esitatud tüübikinnituse saamiseks:
8. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
9. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
10. Teenistuse väljastatud aruande number:
11. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldutud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾
12. Tüübikinnituse laiendamise põhjus(ed):
13. Vajaduse korral tüübikinnitusmärgi (tüübikinnitusmärkide) asukoht põhikomponentidel:
14. Koht:
15. Kuupäev:
16. Allkiri:
17. Käesolevale teatisele lisatakse eespool osutatud tüübikinnitusnumbriga tähistatud järgmised dokumendid:
 sõiduki alarmsüsteemi kuuluvate ja nõuetekohaselt identifitseeritud komponentide loetelu;
 tüübikinnituse andnud haldusametuses hoitavate ning soovi korral kättesaadavate toimikute loetelu.

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

1A LISA

1. OSA

Teatis kooskõlas eeskirja nr 97 I osaga, mis käsitleb Euroopa Majanduskomisjoni sõidukiosa tüübikinnituse või eraldi seadmestiku tüübikinnituse andmist sõiduki alarmsüsteemile

(Suurim formaat: A4 (210 mm × 297 mm))

1. Üldised märkused
 - 1.1. Mark (tootja ärinimi):
 - 1.2. Tüüp:
 - 1.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud seadmele ⁽¹⁾:
 - 1.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht:
 - 1.4. Tootja nimi ja aadress:
 - 1.5. Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitusemärgi asukoht:
 - 1.6. Koostetehas(t)e nimi (nimed) ja aadress(id):
2. Seadme kirjeldus
 - 2.1. Alarmsüsteemi ja paigaldatud alarmsüsteemiga seotud sõidukiosade üksikasjalik kirjeldus:
 - 2.1.1. Alarmsüsteemi põhiosade loetelu:
 - 2.1.2. Valehäirete vastu võetud meetmed:
 - 2.2. Seadme pakutava kaitse aste:
 - 2.3. Seadme sisse- ja väljalülitamisviis:
 - 2.4. Tegelike vahetatavate koodide arv, kui neid kasutatakse:
 - 2.5. Seadme põhiosade loetelu ning vajaduse korral kontrollmärgid:
3. Joonised
 - 3.1. Seadme põhiosade joonised (joonistel peab olema näha koht Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitusemärgi jaoks):
4. Juhendid
 - 4.1. Loetelu sõidukitest, millele seade kavatsetakse paigaldada;
 - 4.2. Paigaldusviisi kirjeldus koos fotode ja/või joonistega:
 - 4.3. Kasutusjuhend;
 - 4.4. Hooldusjuhend, kui on olemas;
 - 4.5. Loetelu käesoleva eeskirja punktidest, mida ei kohaldata paigaldustingimuste tõttu selliste sõiduki alarmüsteemide puhul, mis on tüübikinnituse saanud eraldi seadmestikuna, ning mis on ette nähtud paigaldamiseks spetsiifiliste sõidukite spetsiifilistesse kohtadesse.

⁽¹⁾ Kui tüübi identifitseerimisandmed sisaldavad märke, mis ei ole käesoleva teatisega hõlmatud osa või eraldi seadmestiku tüüpide kirjeldamisel asjakohased, asendatakse dokumentides need märgid sümboliga „?“ (näiteks ABC??123??).

2. OSA

Teatis kooskõlas eeskirja nr 97 II osaga, mis käsitlevad Euroopa Majanduskomisjoni süsteemi tüübikinnituse andmist sõidukitüübile seoses alarmsüsteemi ja kasutustõkisega

(Suurim formaat: A4 (210 mm × 297 mm))

ei sisalda / sisaldavad alarmsüsteemi ⁽¹⁾

ei sisalda / sisaldavad kasutustõkist ⁽¹⁾

1. Üldised märkused
 - 1.1. Mark (tootja ärinimi):
 - 1.2. Tüüp:
 - 1.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud seadisele ⁽²⁾:
 - 1.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht:
 - 1.4. Sõiduki kategooria ⁽³⁾:
 - 1.5. Tootja nimi ja aadress:
 - 1.6. Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitusmärgi asukoht:
 - 1.7. Koostetehas(te) nimi (nimed) ja aadress(id):
2. Sõiduki konstruktsioonist tulenevad üldised omadused
 - 2.1. Tüüpsõiduki fotod ja/või joonised:
 - 2.2. vasakpoolse juhtimisega / parempoolse juhtimisega ⁽¹⁾
3. Muud
 - 3.1. Sõiduki omavolilist kasutamist takistavad seadmed
 - 3.1.2. Sõiduki kasutustõkis:
 - 3.1.2.1. Tüübikinnitusnumber, kui on olemas:
 - 3.1.2.2. Kasutustõkised, mis ei ole veel tüübikinnitust saanud:
 - 3.1.2.2.1. Sõiduki kasutustõkise ning ettekatsetamatu käivitamise vastu võetavate meetmete üksikasjalik tehniline kirjeldus:
 - 3.1.2.2.2. Süsteem(id), mille toimimist sõiduki kasutustõkis mõjutab:
 - 3.1.2.2.3. Tegelike vahetatavate koodide arv, kui neid kasutatakse:
 - 3.1.3. Alarmsüsteem, kui on olemas:
 - 3.1.3.1. Tüübikinnitusnumber, kui on olemas:
 - 3.1.3.1.1. Sõidukitüübi üksikasjalik kirjeldus seoses paigaldatud alarmsüsteemiga, mis on illustreeritud fotode ja/või joonistega (kui alarmsüsteem on juba saanud tüübikinnituse eraldi seadmestikuna, võib sellele viidata alarmsüsteemi tootja teatise punktis 4.2 esitatud kirjelduses):
 - 3.1.3.2. Alarmsüsteemid, mis ei ole veel tüübikinnitust saanud:
 - 3.1.3.2.1. Alarmsüsteemi ja paigaldatud alarmsüsteemiga seotud sõidukiosade üksikasjalik kirjeldus:
 - 3.1.3.2.2. Alarmsüsteemi põhiosade loetelu:

⁽¹⁾ Mittevajalik maha tõmmata (kui sobib rohkem kui üks vastus, ei pruugi olla vaja midagi maha tõmmata).

⁽²⁾ Kui tüübi identifitseerimisandmed sisaldavad märke, mis ei ole käesoleva teatise hõlmatud osa või eraldi seadmestiku tüüpide kirjeldamisel asjakohased, asendatakse dokumentides need märgid sümboliga „?“ (näiteks ABC??123??).

⁽³⁾ Nagu on määratletud sõidukite ehitust käsitleva konsolideeritud resolutsiooni (R.E.3), (dokument TRANS/WP.29/78/Rev.1, muudetud 7. lisas).

3. OSA

Teatis kooskõlas eeskirja nr 97 III osaga, mis käsitleb Euroopa Majanduskomisjoni sõidukiosa tüübikinnituse või eraldi seadmestiku tüübikinnituse andmist kasutustõkisele

(Suurim formaat: A4 (210 mm × 297 mm))

1. Üldised märkused
 - 1.1. Mark (tootja ärinimi):
 - 1.2. Tüüp:
 - 1.3. Tüübi identifitseerimisandmed, kui need on märgitud seadisele ⁽¹⁾:
 - 1.3.1. Kõnealuse märgistuse asukoht:
 - 1.4. Tootja nimi ja aadress:
 - 1.5. Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitusmärgi asukoht:
 - 1.6. Koostetehas(t)e nimi (nimed) ja aadress(id):
2. Seadme kirjeldus
 - 2.1. Alarmsüsteemi ja paigaldatud alarmsüsteemiga seotud sõidukiosade üksikasjalik kirjeldus:
 - 2.1.1. Alarmsüsteemi põhiosade loetelu:
 - 2.1.2. Valehäirete vastu võetud meetmed:
 - 2.2. Seadme pakutava kaitse aste:
 - 2.3. Seadme sisse- ja väljalülitamisviis:
 - 2.4. Tegelike vahetatavate koodide arv, kui neid kasutatakse:
 - 2.5. Seadme põhiosade loetelu ning vajaduse korral kontrollmärgid:
3. Joonised
 - 3.1. Seadme põhiosade joonised (joonistel peab olema näha koht Euroopa Majanduskomisjoni tüübikinnitusmärgi või vajaduse korral kontrollmärgi jaoks):
4. Juhendid
 - 4.1. Loetelu sõidukitest, millele seade kavatakse paigaldada:
 - 4.2. Paigaldusviisi kirjeldus koos fotode ja/või joonistega:
 - 4.3. Kasutusjuhend:
 - 4.4. Hooldusjuhend, kui on olemas:

⁽¹⁾ Kui tüübi identifitseerimisandmed sisaldavad märke, mis ei ole käesoleva teatisega hõlmatud osa või eraldi seadmestiku tüüpide kirjeldamisel asjakohased, asendatakse dokumentides need märgid sümboliga „?” (näiteks ABC??123??).

2. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi

.....

milles käsitletakse sõiduki: ⁽²⁾ TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPLIKKU PEATAMIST

seoses selle alarmsüsteemiga kooskõlas eeskirja nr 97 II osaga.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõidukitüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Lühikirjeldus:
6. Sõiduk esitatud tüübikinnituse saamiseks:
7. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
8. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
9. Teenistuse väljastatud aruande number:
10. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldunud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾
11. Tüübikinnituse laiendamise põhjus(ed):
12. Tüübikinnitusemärgi asukoht sõidukil:
13. Koht:
14. Kuupäev:
15. Allkiri:
16. Käesolevale teatisele lisatakse eespool osutatud tüübikinnitusnumbriga tähistatud järgmised dokumendid:
 komponentide loetelu, mis identifitseerivad alarmsüsteemi, mida saab sõidukitüübile paigaldada;
 tüübikinnituse andnud haldusametuses hoitavate ning soovi korral kättesaadavate toimikute loetelu.

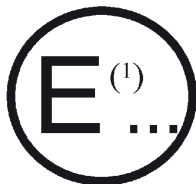
⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

3. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi

.....

milles käsitletakse kasutustökise: ⁽²⁾ TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÖPLIKKU PEATAMIST

kooskõlas eeskirja nr 97 III osaga.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Kasutustökise kaubanimi või kaubamärk:
2. Kasutustökise tüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Kasutustökise lühikirjeldus:
6. Sõidukitüüp, millel on kasutustökist katsetatud:
7. Vajaduse korral sõidukitüüp (sõidukitüübid), millele paigaldamiseks on kasutustökis ette nähtud:
8. Süsteem esitatud tüübikinnituse saamiseks:
9. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
10. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
11. Teenistuse väljastatud aruande number:
12. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldunud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾
13. Tüübikinnituse laiendamise põhjus(ed):
14. Vajaduse korral tüübikinnitusmärgi (tüübikinnitusmärkide) asukoht põhikomponentidel:
15. Koht:
16. Kuupäev:
17. Allkiri:
18. Käesolevale teatisele lisatakse eespool osutatud tüübikinnitusnumbriga tähistatud järgmised dokumendid:
 kasutustökisesse kuuluvate ja nõuetekohaselt identifitseeritud komponentide loetelu;
 tüübikinnituse andnud haldusasutuses hoitavate ning soovi korral kättesaadavate toimikute loetelu.

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

4. LISA

TEATIS

(Suurim formaat: A4 (210 × 297 mm))

Välja andnud: ametiasutuse nimi

.....

milles käsitletakse sõiduki: ⁽²⁾ TÜÜBIKINNITUSE ANDMIST
 TÜÜBIKINNITUSE LAIENDAMIST
 TÜÜBIKINNITUSE ANDMISEST KEELDUMIST
 TÜÜBIKINNITUSE TÜHISTAMIST
 TOOTMISE LÕPLIKKU PEATAMIST

seoses selle kasutustökisega kooskõlas eeskirja nr 97 III osaga.

Tüübikinnitus nr: Laiendus nr:

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk:
2. Sõidukitüüp:
3. Tootja nimi ja aadress:
4. Vajaduse korral tootja esindaja nimi ja aadress:
5. Lühikirjeldus:
6. Sõiduk esitatud tüübikinnituse saamiseks:
7. Tüübikinnituskatsete eest vastutav tehniline teenistus:
8. Teenistuse väljastatud aruande kuupäev:
9. Teenistuse väljastatud aruande number:
10. Tüübikinnitus antud / tüübikinnituse andmisest keeldutud / tüübikinnitust laiendatud / tüübikinnitus tühistatud ⁽²⁾:
11. Tüübikinnituse laiendamise põhjus(ed):
12. Tüübikinnitusemärgi asukoht sõidukil:
13. Koht:
14. Kuupäev:
15. Allkiri:
16. Käesolevale teatisele lisatakse eespool osutatud tüübikinnitusnumbriga tähistatud järgmised dokumendid:
 kasutustökise ja sõiduki mõjutatava(te) osa(de) lühikirjeldus;
 tüübikinnituse andnud haldusasutuses hoitavate ning soovi korral kättesaadavate toimikute loetelu.

⁽¹⁾ Tüübikinnituse andnud, seda laiendanud, selle andmisest keeldunud või selle tühistanud riigi tunnusnumber (vt käesoleva eeskirja sätteid tüübikinnituse kohta).

⁽²⁾ Mittevajalik läbi kriipsutada.

5. LISA

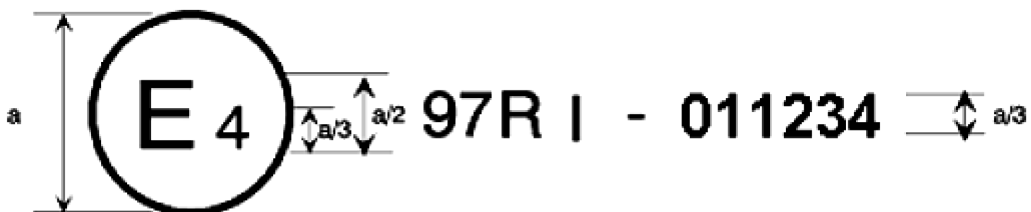
TÜÜBIKINNITUSMÄRKIDE KUJUNDUS

NÄIDIS A

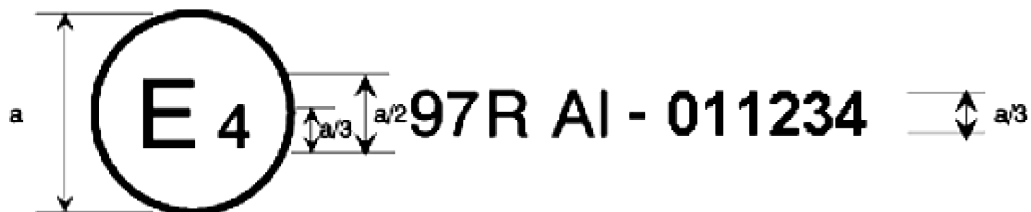
Joonis 1

Joonis 2

Joonis 3

a = 8 mm min.

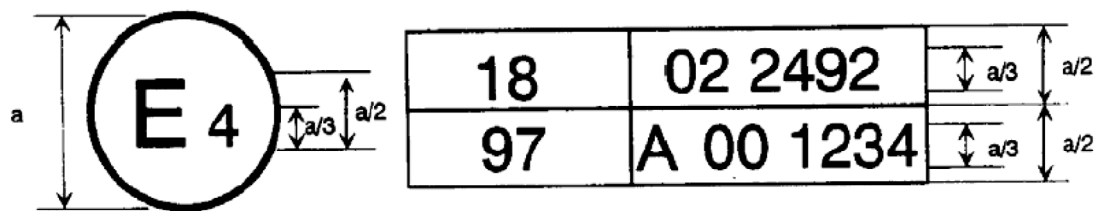
Joonisel 1 kujutatud ning sõidukile või sõiduki alarmsüsteemile kinnitatud tüübiikinnitusmärk näitab, et asjaomane tüüp on saanud tüübiikinnituse Madalmaades (E4) 01-seeria muudatustega muudetud eeskirja nr 97 kohaselt ning kannab tüübiikinnitusnumbrit 011234.

Joonisel 2 kujutatud ning sõidukile või kasutustökisele kinnitatud tüübiikinnitusmärk näitab, et asjaomane tüüp on saanud tüübiikinnituse Madalmaades (E4) 01-seeria muudatustega muudetud eeskirja nr 97 kohaselt ning kannab tüübiikinnitusnumbrit 011234.

Joonisel 3 kujutatud ning sõidukile või sõiduki alarmsüsteemile ja kasutustökisele kinnitatud tüübiikinnitusmärk näitab, et asjaomane tüüp on saanud tüübiikinnituse Madalmaades (E4) 01-seeria muudatustega muudetud eeskirja nr 97 kohaselt ning kannab tüübiikinnitusnumbrit 011234.

Tüübiikinnitusnumbri kaks esimest kohta näitavad, et kinnitus on antud kooskõlas eeskirjaga nr 97, mida on muudetud 01-seeria muudatustega.

NÄIDIS B

$a = 8 \text{ mm min.}$

Sõidukile kinnitatud eespool kujutatud tüübikinnitusmärk näitab, et asjaomane sõidukitüüp on saanud tüübikinnituse seoses alarmsüsteemiga Madalmaades (E4) kooskõlas eeskirjadega nr 18 (*) ja nr 97.

Tüübikinnitusnumbrite esimesed kaks kohta näitavad, et tüübikinnituste andmise kuupäeval sisaldas eeskiri nr 18 02-seeria muudatusi ja eeskiri nr 97 01-seeria muudatusi.

(*) Teine number on esitatud vaid näitena.

6. LISA

VASTAVUSSERTIFIKAADI NÄIDIS

Mina, allkirjutanu
(perekonna- ja eesnimi)

tõendan, et allpool kirjeldatud sõiduki alarmsüsteem/kasutustõkis (1):

Mark:

Tüüp:

vastab täielikult tüübile, mis on kinnitatud

.....
(kinnitamise koht) (kuupäev)

vastavalt teatisevormile tüübikinnitusnumbriga

Põhikomponendi/põhikomponentide identifitseerimine:

Sõidukiosa: Märgistus:

.....

.....

Koht: Kuupäev:

Tootja täpne aadress ja tempel:

.....

.....

Allkiri: (nimetada ametikoht)

(1) Mittevajalik läbi kriipsutada.

7. LISA

PAIGALDAMISSERTIFIKAADI NÄIDIS

Mina, allkirjutanu
kutseline paigaldaja, tõendan, et olen paigaldanud allpool kirjeldatud sõiduki alarmsüsteemi süsteemi tootja antud paigaldamisjuhendi kohaselt.

Sõiduki kirjeldus:

Mark:

Tüüp:

Seerianumber:

Registri number:

Sõiduki alarmsüsteemi/kasutustõkise kirjeldus (1):

Mark:

Tüüp:

Tüübikinnitusnumber:

Koht: Kuupäev:

Paigaldaja täpne aadress ja tempel:

.....

.....

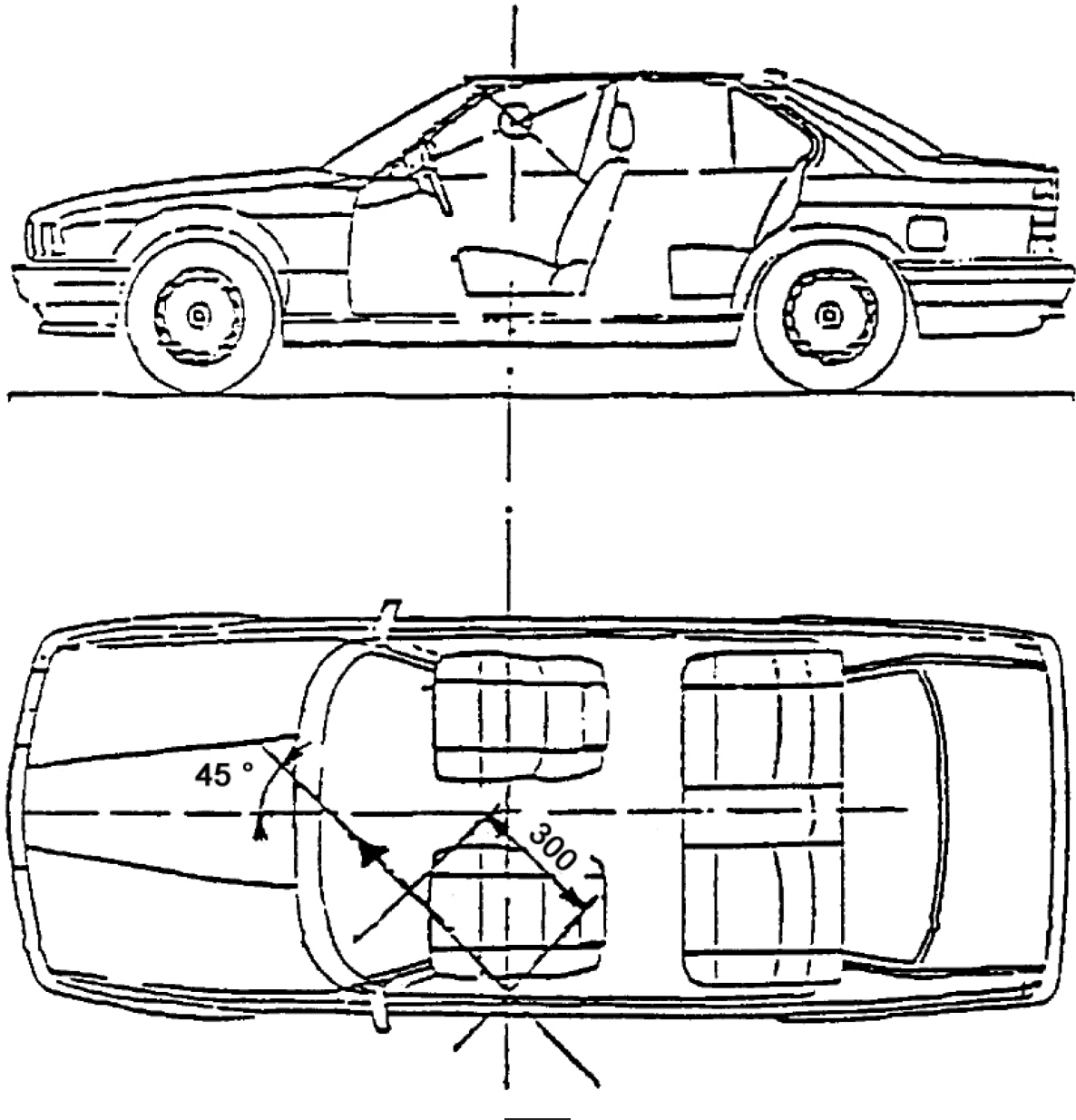
Allkiri: (nimetada ametikoht)

(1) Mittevajalik läbi kriipsutada.

8. LISA

PUNKTID 7.2.11 JA 19

Sõitjateruumi kaitseüsteemide katse

9. LISA

ELEKTROMAGNETILINE ÜHILDUVUS

Märkus: Elektromagnetilise ühilduvuse katsetamiseks kasutatakse sõltuvalt katserajatistest kas punkti 1 või 2.

1. ISO MEETOD

Kaitse juhtivuslike häirete eest toiteliinides

Toiteliine ja sõiduki alarmsüsteemi või alarmsüsteemi teisi ühendusi, mis võivad olla toiteliinidega ühendatud, mõjutatakse katseimpulssidega 1, 2a/2b, 3a, 3b, 4 ja 5a/5b vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 7637-2:2004.

Katseimpulsi 5 puhul kohaldatakse impulssi 5b sõidukite puhul, millel on sisemise piirava diodiga generaator, ning impulssi 5a muudel juhtudel.

Impulsi 2 puhul tuleb impulssi 2a kasutada alati ning impulssi 2b võib kasutada juhul, kui sõiduki tootja ja tehniline teenistus selles kokku lepivad.

Kokkuleppel tehnilise teenistusega ei pea katseimpulssi 5a/5b kohaldama järmistel juhtudel:

- a) sõiduki alarmsüsteemi tüübikinnitus antakse eraldi seadmestikule, mis on ette nähtud paigaldamiseks ilma generaatorita sõidukile.

Sellisel juhul peab sõiduki alarmsüsteemi tootja:

- i) täpsustama teatise punktis 4.5 (1A lisa, 1. osa), et käesoleva punkti nõuet sõiduki alarmsüsteemi suhtes ei kohaldata (vastavalt käesoleva eeskirja I osale) ning
- ii) esitada teatise punktis 4.1 nimekirja sõidukitest, millele võib kõnealuse sõiduki alarmsüsteemi paigaldada, ning punktis 4.2 asjaomased paigaldamise tingimused;

- b) sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemiga, mis on ette nähtud paigaldamiseks ilma generaatorita sõidukile

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata alarmsüsteemi suhtes paigaldustingimuste tõttu.

- c) sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemi paigaldusega antakse eraldi seadmestikule, mis on ette nähtud paigaldamiseks ilma generaatorita sõidukile.

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata sõiduki alarmsüsteemi paigaldamise suhtes, kui asjaomased paigaldustingimused on täidetud.

Seda nõuet ei kohaldata juhul, kui 1.A lisa 2. osa punktis 3.1.3.1.1 nõutud teave on saadatud tüübikinnituse saamiseks eraldi seadmestikuna.

Sõiduki alarmsüsteem/alarmsüsteem väljalülitatud olekus ja sisselülitatud olekus

Rakendatakse katseimpulssse 1–5. Rakendatud katseimpulsside korral nõutav toimivus on esitatud 1. tabelis.

Tabel 1

Raskusaste ja toimivus (toiteliinid)

Katseimpulsi number	Katse tase	Toimivus
1	III	C
2a	III	B
2b	III	C
3a	III	A

Katsepulsi number	Katse tase	Toimivus
3b	III	A
4	III	B
5a/5b	III	A

Kaitse ühendamisest tingitud häirete eest signaalliinides

Juhtmeid, mis ei ole ühendatud toiteliinidega (nt erisignaalliinid), katsetatakse standardi ISO/DIS 7637:1993 3. osa alusel. Rakendatud katseimpulsside korral nõutav toimivus on esitatud 2. tabelis.

Tabel 2

Katse tase ja toimivus (signaalliinid)

Katsepulsi number	Katse tase	Toimivus
3a	III	C
3b	III	A

Kaitse kiiruslike kõrgsageduslike häirete eest

Sõidukile paigaldatud sõiduki alarmsüsteemi või alarmsüsteemi katsed võib teha kooskõlas eeskirja nr 10 02-seeria muudatustega ning 6. lisa kirjeldatud katsemeetoditega sõidukite puhul ning 9. lisa kirjeldatud katsemeetoditega eraldi seadmestike puhul.

Elektrostaatilistest lahendustest tingitud elektrilised häired

Kaitset elektriliste häirete eest katsetatakse kooskõlas tehnilise aruandega ISO/TR 10605-1993.

Kokkuleppel tehnilise teenistusega ei pea vastavat nõuet kohaldama järmistel juhtudel:

- a) sõiduki alamsüsteemi tüübikinnitus antakse eraldi seadmestikule

Sellisel juhul peab sõiduki alarmsüsteemi tootja:

- i) täpsustama teatise punktis 4.5 (1A lisa, 2. osa), et käesoleva punkti nõuet sõiduki alarmsüsteemi suhtes ei kohaldata (vastavalt käesoleva eeskirja I osale), ning
- ii) esitama teatise punktis 4.1 nimekirja sõidukitest, millele võib kõnealuse sõiduki alarmsüsteemi paigaldada, ning punktis 4.2 asjaomased paigaldamise tingimused;

- b) sõiduki tüübikinnitus seoses alarmsüsteemiga

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata alarmsüsteemi suhtes paigaldustingimuste tõttu;

- c) sõiduki tüübikinnitus seoses sellise sõiduki alarmsüsteemi paigaldusega, mis on tüübikinnituse saanud eraldi seadmestikuna.

Sellisel juhul peab tootja teatise punktis 3.1.3.1.1 (1A lisa, 2. osa) täpsustama, et käesoleva punkti nõuet ei kohaldata sõiduki alarmsüsteemi paigaldamise suhtes, kui asjaomased paigaldustingimused on täidetud.

Seda nõuet ei kohaldata juhul, kui 1A lisa 2. osa punktis 3.1.3.1.1 nõutud teave on saadetud tüübikinnituse saamiseks eraldi seadmestikuna.

Kiirguslik emissioon

Katsed tehakse kooskõlas eeskirja nr 10 02-seeria muudatuste sätetega ning 4. ja 5. lisa kirjeldatud katsemeetoditega sõidukite puhul või 7. ja 8. lisa kirjeldatud katsemeetoditega eraldi seadmestiku puhul.

2. IEC MEETOD

Elektromagnetväli

Sõiduki alarmsüsteemiga või alarmsüsteemiga tuleb teha põhikatse. Süsteemi mõjutatakse IEC väljaande 839-1-3-1998 katses A-13 kirjeldatud elektromagnetväljaga, mille sagedus on 20–1 000 MHz ja tugevusaste 30 V/m.

Peale selle tehakse sõiduki alarmsüsteemiga või alarmsüsteemiga vastavalt vajadusele rahvusvahelise standardi ISO 7637 osades 1:1990, 2:1990 ja 3:1993 kirjeldatud elektri siirde katsed juhtimise ja ühendamise puhul.

Elektrostaatilistest lahendustest tingitud elektrilised häired

Sõiduki alarmsüsteemiga või alarmsüsteemiga tuleb teha põhikatse. Süsteemiga tehakse tootja valikul kas standardis EN 61000-4-2 või ISO/TR 10605-1993 kirjeldatud elektrostaatilise lahenduse taluvuse katse.

Kiiruslik emissioon

Sõiduki alarmsüsteemi või alarmsüsteemi tuleb katsetada seoses raadiosagedushäirete taluvusega kooskõlas eeskirja nr 10 02-seeria muudatustes ettenähtud katsetega ning 4. ja 5. lisa kirjeldatud katsemeetoditega sõidukite puhul ning 7. ja 8. lisa kirjeldatud katsemeetoditega eraldi seadmestiku puhul.

10. LISA

MEHAANILISE VÕTMEGA LÜLITTE SPETSIFIKATSIOON

1. Võtmega lüliti silinder tohib katest välja ulatuda kuni 1 mm ning väljaulatuv osa peab olema kooniline.
 2. Silindri ja silindrikorpuse vaheline ühendus peab vastu pidama tõmbejõule 600 N ja pöördemomendile 25 Nm.
 3. Võtmega lüliti silindri puurimine peab olema takistatud.
 4. Võtmeprofiilil peab olema vähemalt 1 000 permutatsiooni.
 5. Võtmega lüliti ei tohi olla tööle rakendatav võtmega, mis erineb lülitile ettenähtud võtmest ainult ühe permutatsiooni poolest.
 6. Võtmega lüliti lukuauk, mis on paigaldatud väljapoole, peab olema katikuga või muul viisil sissetungiva mustuse ja vee eest kaitstud.
-

Tellimishinnad aastal 2012 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberandjal + DVD-l aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 310 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberandjal	ELi 22 ametlikus keeles	840 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt DVD-l	ELi 22 ametlikus keeles	100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) kord nädalas DVD-l	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel DVD-l.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET